24.08.2012 г. / 13:02:41

Вяра

28.08 по еретическия, †15 август по православния календар - Православен празник - Успение Богородично

Успение на нашата Пресвета Владичица Богородица и Приснодева Мария

Успение Богородично. Фрагмент от стара стенопис. Солун. Гърция

След като Господ извършил спасението на човешкия род и се възнесъл на небето, пречистата и преблагословена Дева Мария, Божията Майка и Ходатайка за нашето спасение, продължила да живее, и то не малко, сред първите християни. Изпълвала я голяма духовна радост, защото виждала как църквата Христова расте по цялата вселена и славата на Нейния Син и Бог завладява пределите на земята. В тези първи дни от живота на християнската църква се сбъднали думите, че ще я облажават всички родове - християните, които славели Христа Бога, облажавали и Неговата Пречиста Майка, която била още на земята.

Щом се изпълнили дните, наближил часът на Нейното

успение. Самата Тя желаела по-скоро да напусне тялото и да се прибере при Бога. Душата ѝ била обзета непрестанно от едно желание - да види сладостното лице на Своя Син, седящ отдясно на Небесния Отец. Горещата любов към Него превъзхождала неизмеримо любовта на серафимите. Светите очи на Божията Майка проливали потоци от сълзи и тя топло молела Господ да я вземе от тази долина на плача в горните блажени обители. Докато живяла в дома на свети Иоан Богослов на Сион, често се усамотявала на Елеонската планина, на мястото, откъдето се възнесъл на небето Нейният Син и Бог. Тук, насаме, Му възнасяла усърдните си молитви. И ето, веднъж по време на усамотена молитва, когато Божията Майка се молела да дойде по-скоро кончината ѝ и Господ да я вземе при Себе Си на небето, пред Нея застанал архангел Гавриил, който служел от първите дни на детството: той я хранел в Светая Светих, той донесъл благата вест, че ще роди Сина Божий, пазел я неотстъпно през живота на земята. С грейнало лице небесният посланик предал на Пресвета Богородица думите на Господа, които я изпълнили с радост, че скоро, след три дни, ще отиде при Христа Бога. Като възвестил на Пречистата Дева смъртния час, архангелът рекъл да не се смущава, а с радост да приеме думите му, защото те са покана за безсмъртен живот при вечния Цар на славата:

- Твоят Син и Наш Бог - казал той - заедно с архангелите и ангелите, херувимите и серафимите, и с всички небесни духове и души на праведните ще приеме Теб, Своята Майка, в Царството небесно, за да живееш и царуваш с Него във вечни векове.

В знак на тържеството на Богородица над смъртта, тоест, че телесната смърт няма да има власт над Нея, както и душевната не я засегнала, и че след като заспи за кратко в смъртта, скоро ще се пробуди, ще стане и смъртта ще си отиде като дрямка от очите, и в светлината на Господнето лице ще

види безсмъртната слава и живот, в които ще премине под радостни възгласи с духовно ликуване, архангелът връчил на Пресветата Дева райско клонче от финикова палма, което сияело със светлината на небесната благодат. Архангелът казал, че тази клонка трябвало да се носи пред пречестното и пречисто тяло на Божията Майка по време на погребението. Преблагословената се изпълнила с неизказана радост и духовен възторг, защото нямало за Нея по-радостно и приятно нещо от небесното съжителство с Нейния Син и Бог и от блаженството да съзерцава Неговия сладостен лик! Тя паднала на колене и възнесла усърдно благодарност на Своя Творец:

- Аз не бях достойна - молила се Пресвета Богородица - да Те приема, Владико, в утробата си, ако Ти Самият не бе помилвал Мене, Твоята рабиня. Аз съхраних повереното ми съкровище и затова имам дръзновение да моля Тебе, Царя на славата, да ме запазиш от геената: ако небето и ангелите треперят пред Тебе, то какво остава за създадения от пръст човек, който няма никакви заслуги, освен даруваните му по Твоята благост. Ти, Господи и Боже, си благословен во веки.

Преди да напусне живота, Пречистата Владичица пожелала да види светите апостоли, които се били пръснали за евангелска проповед по вселената. Тя се молила да не вижда в часа на кончината си княза на мрака и ужасните му слуги, а сам Нейният Син и Бог да дойде по Своето обещание и да приеме душата ѝ в светите Си ръце. Когато Нашата Владичица в коленопреклонение на Елеонската планина възнасяла пред Твореца Своите моления и благодарения, молитвата ѝ била съпроводена от чудни знамения: маслиновите дървета на Елеонската планина се покланяли като живи заедно с Нея. Щом Божията Майка прекланяла колене, дърветата се огъвали надолу, когато се изправяла, и те се изправяли. С почит, сякаш Нейни раби, те ѝ служели.

След молитвата Пресвета Богородица се върнала вкъщи и щом влязла, всичко се разтърсило от присъствието на невидимата Божия сила, която я обкръжавала, и от славата Господня, която я осиявала. Лицето, което винаги сияело от Божията благодат, повече от лицето на Моисей, говорил някога с Бога на Синай, сега греело с неизразима слава. Преблагословената Владичица започнала да се готви за кончината си. Най-напред съобщила за станалото на осиновения от Нея любим Христов ученик - Иоан, показала му сияйната райска клонка и му заръчала да я носи пред одъра. Сетне съобщила и на останалите в дома, които служели. Заповядала да изпълнят стаята с благоухания, да приготвят и запалят в нея колкото може повече светилници, да я украсят, както и одъра - с една дума да приготвят всичко необходимо за погребение. Свети Иоан Богослов веднага изпратил човек при свети Иаков, брат Господен и първи иерусалимски епископ, известил всички роднини и близки за скорошното отшествие на Божията Майка, като посочил и деня. Свети Иаков побързал да съобщи на християните, които живеели не само в Иерусалим, но и в околните градове и села, тъй че с иерусалимския епископ при Нея се събрали освен родните и множество вярващи. Пречистата Владичица предала на всички думите, казани от архангела, за преселението ѝ на небето, и като потвърждение показала получената от благовестителя райска клонка, която сияела с небесна светлина като слънчев лъч. Като чули вестта за близката ѝ кончина, вярващите не могли да удържат сълзите си: домът ѝ се изпълнил с плач и ридания. Всички умолявали милосърдната Владичица, като своя обща Майка, да не ги оставя сиротни. Но Тя ги утешавала да не плачат, а да се радват, понеже близо до Божия престол, лице в лице със своя Син и Бог, след смъртта Си ще може да Го умолява с още по-голямо дръзновение за милосърдие и благост. Преблагословената Богородица обещала след отшествието си да не оставя сиротни не само тях, но и целия

свят: щяла да посещава света, да се интересува от нуждите му и да помага на бедстващите. Тези утешителни слова изтрили сълзите на плачещите и уталожили скръбта им. После Пречистата Владичица завещала двете си одежди на двете бедни вдовици, които получавали от Нея прехраната си и усърдно ѝ служели. Тя искала пречистото ѝ тяло да бъде погребано в Гетсиманската градина, която се намирала на Елеонската планина, недалеч от Иерусалим. Там била гробницата на праведните ѝ родители Иоаким и Ана и на обручника ѝ, свети Иосиф. Гробниците били в съседство с Иосафатовата долина, която се простирала между Иерусалим и Елеонската планина и била място за общо погребение на бедните жители на Иерусалим.

Докато давала предсмъртните си наставления, внезапно се разнесъл тътен като гръмотевица и се скупчили облаци около дома на свети Иоан Богослов - по Божие повеление ангели грабнали апостолите, които се били пръснали по земята да проповядват Евангелието, пренесли ги на облаци в Иерусалим и ги оставили на Сион пред вратите на дома, в който живеела Божията Майка. Като се видели, светите апостоли се зарадвали и се почудили:

- По каква причина Господ ни събра?

Излязъл свети Иоан Богослов, поздравил ги с радостни сълзи и им съобщил за скорошното преставяне на Пресвета Богородица. Тогава светите апостоли разбрали, че Господ ги бил събрал от краищата на света, за да присъствуват на блажената кончина на Неговата Пречиста Майка и с почит да погребат пречистото ѝ тяло. Вестта за Нейната кончина препълнила сърцата им със силна скръб. Като влезли вътре, те видели Богородица да седи на одъра с радостно лице. Апостолите я поздравили с думите:

- Благословена си Ти от Господа, сътворил небето и земята!

- Мир вам, братя, избрани от самия Господ! - отвърнала Пречистата Владичица.

Сетне ги попитала:

- Как дойдохте тук?

Светите апостоли разказали, че били грабнати, всеки от своето място, със силата на Божия Дух и на облаци пренесени на Сион. Светата Дева прославила Бога, Който чул молитвата ѝ и изпълнил съкровеното ѝ желание - да види преди кончината си светите апостоли.

- Господ ви доведе тук за утеха на душата ми, на която предстои, както изисква тленното естество, скорошна разлъка с тялото - настъпи часът, предопределен от Моя Създател - обърнала се Тя към тях.

Те ѝ отвърнали натъжени:

- Докато беше на земята, ние, Владичице, се утешавахме, като виждахме в Тебе Самия Наш Владика и Учител, а сега, като се лишим от Твоето присъствие, как ще понесем тежката скръб, която е обзела душите ни? Ти отиваш в обителите на мира и покоя по волята на Родения от Теб, Христа Бога, и ние не можем да не се радваме на Божието решение, но заедно с това не можем да не оплакваме своето осиротяване, понеже няма да Те видим повече, Майко и Утешителко Наша.

При тези думи светите апостоли се обливали в сълзи.

- Не плачете - утешавала ги Пресвета Богородица, - не помрачавайте с вашата скръб радостта ми, приятели и Христови ученици, а се радвайте с Мен, защото отивам при Моя Син и Бог. Тялото ми, което приготвих за погребение, предайте на земята в Гетсимания, а после се върнете към възложената ви проповед на Евангелието. Ако Господ

благоволи, ще ме видите и след Моето отшествие.

Докато Божията Майка разговаряла със светите апостоли, пристигнал и избраният Божий съсъд - свети апостол Павел, който паднал пред нозете на Пресвета Богородица, възхвалявайки и облажавайки я:

- Радвай се, Майко на Живота и моя проповед. Не можах да се насладя да съзерцавам Господа Иисуса Христа тук, на земята, преди възнесението Му, но сега, като гледам Тебе, сякаш виждам Него.

С апостол Павел дошли и най-близките му ученици Дионисий Ареопагит, Иеротей и Тимотей. Присъствували и останалите от седемдесетте апостоли. Светият Дух събрал всички, за да се сподобят с благословението на Пречистата Дева Мария и с присъствието си да придадат по-голяма тържественост на погребението. Светата Владичица викала при Себе Си всеки един от светите апостоли, като възхваляла вярата и подвизите им в Христовото благовестие. На всекиго пожелавала вечно блаженство и се молела за мир в целия свят.

Настъпил петнадесетият ден на месец август. Приближавал се очакваният от всички благословен час - третият час на деня - часът на отшествието на Пресвета Богородица. В стаята горели много светилници. Светите апостоли възнасяли славословие на Бога. Пренепорочната Дева лежала на украсения одър, готвейки се за блажената кончина и очаквала пришествието на Своя възлюбен Син и Господ. Внезапно стаята се изпълнила с неизказаната светлина на Божествената слава, от която светилниците помръкнали. Онези, които се сподобили с видението, изпаднали в ужас. Видели, че таванът на стаята се разтваря и славата Господня слиза от небесата - Самият Цар на славата, Христос, с множество ангели и архангели, с небесните сили, със светите праотци и пророци,

някога предвъзвестили за Пресветата Дева, и с всички праведни души идвал при Своята Пречиста Майка. Като Го видяла да се приближава, от радост Божията Майка възкликнала:

“- Душата ми величае Господа, и духът ми се зарадва в Бога, Спасителя Мой, задето Той милостиво погледна унизеността на рабинята Си.”

И като се приповдигнала от одъра, сякаш искала да отиде да Го посрещне, Му се поклонила. Той се приближил, като я гледал с любов и казал:

- Ела, родна Моя, ела, гълъбице Моя, ела Мое драгоценно съкровище, и влез в обителите на вечния живот.

Божията Майка отвърнала с поклон:

- Благословено е името Ти, Господи на славата и Боже мой, благоволил да избереш смирената Си рабиня за служение на Твоето тайнство. Помени Ме, Царю на славата, във вечното Си царство. Ти знаеш, че с цялото си сърце Те възлюбих и опазих повереното Ми съкровище, сега приеми в мир духа ми и Ме запази от козните на тъмната сатанинска сила.

Господ я утешил с думи, пълни с любов, успокоил я да не се бои от сатанинската сила, която била победила. С любов я призовал безбоязнено да премине от земята на небето.

“- Готово е сърцето ми, Боже, (готово е сърцето ми”) - отвърнала Пресветата Дева. - “Нека ми бъде по думата ти”- казала Тя, както някога, и легнала пак на одъра.

В неописуема радост при вида на пресветлия лик на Нейния Син и Господ, препълнена с духовен възторг от любов към Него, Божията Майка предала пречистата си душа в ръцете Му. Без да изпита болка, сякаш заспала сладък сън: Този,

Когото заченала без накърняване на девството ѝ и родила без болка, приел душата ѝ от пречистото тяло. И начаса се подела дивна ангелска песен, в която, повтаряни от ангелите, радостно звучали думите на Гаврииловия поздрав към Пресветата Дева:

“- Радвай се, благодатна! Господ е с тебе; благословена си ти между жените.”

Така, с тържествено песнопение небесните чинове съпровождали пресветата душа на Божията Майка, носена от Господа в горните селения. Светите апостоли, които се удостоили с видението, с умилен поглед я изпращали, както някога Господа при възнесението от Елеонската планина. Те останали още дълго по местата си, обзети от ужас, сякаш в несвяст. Като дошли на себе си, Христовите ученици се поклонили пред Господа, възнесъл със слава на небесата душата на Своята Майка и с плач наобиколили одъра на Богородица. Лицето на преблагословената Дева Мария сияело като слънце и от пречистото тяло се носело дивно благоухание, каквото на земята няма. Всички вярващи с благоговейна почит и страх целунали пречистото ѝ тяло. От честните мощи излизала сила, която освещавала и изпълвала с радост сърцата на ония, които се докосвали до тях. Болните се изцелявали: слепи проглеждали, на глухи се връщал слухът, хроми се изправяли, бесове излизали - изчезвала всяка болест само от съприкосновението с одъра на Божията Майка.

В такава атмосфера потеглила тържествената погребална процесия с Нейното пречисто тяло: начело застанали свети апостол Петър и светите апостоли Павел и Иаков, брат Божий, които заедно с останалите апостоли от дванадесетте носели одъра на Пресветата Божия Майка. Най-отпред вървял свети Иоан Богослов с райската клонка, която разпръсквала сияние. Останалите вярващи със свещи и кадила съпровождали

пречистото тяло. Всички пеели молитви за изход на душата. Свети апостол Петър започвал, а останалите стройно подемали след него Давидовия псалом: когато Израил излезе из Египет, и всеки стих завършвали с алилуия. По внушение на Светия Дух пели и други празнични и благодарствени молитви и псалми. От Сион тържественото шествие се насочило към Гетсимания, през Иерусалим. Над одъра и над съпровождащите го се появил облачен пръстен, който напомнял венец и бил озарен от необикновено светло сияние. А в облаците, на всеослушание, изпълвайки въздуха, се носело дивно ангелско пеене. Венецът останал над одъра на Божията Майка до мястото на погребението. Не замлъквала и ангелската песен. Неочаквано обаче радостното шествие, което човешкият език е безсилен да опише, се наложило да спре. Мнозина от неповярвалите в Христа иудеи, щом чули необикновеното пеене и видели тържествената процесия, излезли от къщи и се присъединили към нея: вървели с вярващите и се чудели каква слава и чест се отдават на пречестното тяло на Майката на Иисуса Христа. Щом разбрали това, архиереите и книжниците изпаднали в голяма ярост. Изпратили слуги и войници, а и наговорили мнозина от народа да догонят шествието и да разгонят хората. Заповядали да убият Христовите ученици, а тялото на Божията Майка да изгорят. Когато обаче послушната надъхана тълпа, въоръжена сякаш за битка, хукнала в яростта си да догони процесията и вече я настигала, облачният пръстен внезапно се спуснал на земята и като стена обкръжил светите апостоли и останалите християни. Преследвачите чували пеенето, но не виждали никого от облака. Светите ангели, които невидимо се носели над тялото на Божията Майка и над християните, поразили със слепота злобните преследвачи: едни си удряли главите в градската стена, други опипвали зидовете и като не знаели накъде да вървят, търсели някой да им каже. В това време един иудейски свещеник на име Атоний излязъл на пътя. По

Божие повеление за още по-голяма слава на Пресветата Майка облакът се вдигнал и Атоний видял апостолите, множеството пеещи християни, които със свещи били наобиколили тялото на Приснодева Мария и се изпълнил със завист. В него пламнала някогашната злоба към Господа и той рекъл:

- Гледай с каква почит е обкръжено тялото на Тая, Която роди Измамника, разорил закона на нашите отци!

Погребална процесия на Успение Богородично. Фрагмент от стара българска стенопис. Село Старо Нагоричане, област Македония

Понеже бил много силен, той се втурнал с неистова ярост сред тълпата от християни, за да събори на земята тялото на Пречистата наша Владичица. **Когато ръцете на дръзкия свещеник се допрели до одъра, невидим ангел тутакси ги отсякъл до лактите с невещественият меч на Божието отмъщение и те увиснали като залепени за одъра, а самият Атоний паднал на земята с вик**:

- Горко ми!

Като осъзнал греха си, той започнал да се кае и казал на светите апостоли:

- Помилуйте ме, раби Христови!

Свети апостол Петър заповядал на ония, които носели тялото на Божията Майка, да спрат и рекъл на Атоний:

- **Ти получи каквото търсеше. Знай, че Бог, Господ на отмъщенията, се показа** и ние не можем да изцелим раните ти. Това може да направи само Едничък Той, Когото вие неправедно отхвърлихте, хванахте и убихте, но и Той не ще ти даде изцеление, докато не повярваш в Него с цялото си сърце и не изповядаш с устата си, че Иисус е истинният Месия, Синът Божий.

Атоний възкликнал:

- **Вярвам, че Той е предвъзвестеният от пророците Спасител на света - Христос. Ние още от начало видяхме, че Той е Божият Син, но помрачени от злоба и завист, не пожелахме открито да признаем Божието величие и без вина Го предадохме на смърт. Но по силата на Своето Божество Той възкръсна в третия ден, като посрами всички нас, които Го ненавиждахме. Ние подкупихме стражите и се опитахме да скрием Неговото възкресение, но не можахме да направим нищо, тъй като славата за това се разпръсна навред**.

Докато Атоний говорел с разкаяние за своя грях, светите апостоли и всички вярващи се радвали с радостта на ангелите за всеки каещ се грешник. Свети апостол Петър заповядал на Атоний с вяра да допре отсечените си ръце до висящите на одъра и да призове Пресвета Богородица. Той го направил и ръцете веднага се съединили и били съвършено невредими. Само една червена линийка около лактите останала да напомня за отсичането. Атоний паднал по очи пред одъра, кланяйки се на Родения от Пресвета Богородица Христос Бог, облажавайки и хвалейки Пречистата Негова Майка. **Той**

започнал да изрежда пророчествата от Свещеното писание, които свидетелствували както за Нея, тъй и за Христос, и всички се удивлявали на двойното чудо, като видели дивното изцеление на отсечените му ръце и слушали мъдрите слова, с които прославял Господа Иисуса и възхвалявал Богородица. Сетне се присъединил към светите апостоли и заедно с останалите тръгнал към Гетсимания. По същия начин получили изцеление и ония, които били поразени със слепота. Щом осъзнали своя грях, те дошли разкаяни, водени от придружители, докоснали се с вяра до честния одър и прогледали не само телесно, но и душевно. **Милосърдната ни Майка, Пресветата Владичица, както с раждането си донесла радост на цялата вселена, тъй и в успението си не пожелала да наскърби някого. Като блага Майка на благия Цар Тя милостиво утешила със Своите благодатни дарове и бившите си врагове**.

Но ето че светите апостоли и голямото множество християни стигнали до Гетсиманската градина. Щом свалили от плещите си одъра с пречестното тяло, сред християните отново се надигнал плач: ридаели за своето осиротяване, понеже се лишавали от такова съкровище. Когато си вземали последно сбогом, се скланяли над Пресвета Богородица и целували тялото ѝ, обливайки се в сълзи, така че едва привечер могли да го положат в гроба. Но и след като привалили грамаден камък на входа, не се отделяли от мястото, подбуждани от любов към Божията Майка. Светите апостоли останали три денонощия при гроба на Пресвета Богородица в Гетсиманската градина, като денем и нощем пеели псалми. И през всичкото това време наоколо се носели дивните песни на небесните воинства, които възхвалявали Бога и облажавали Неговата Пречиста Майка.

По Божий промисъл един от апостолите, свети Тома, не присъствал на преславното погребение на тялото на

Пречистата Богородица. Явил се в Гетсмания едва на третия ден. Скърбял много и се съкрушавал, че не се удостоил като останалите свети апостоли с последно приветствие и благословение от Пречистата Богородица. Плакал много, че само той единствен не видял Божествената слава, дивните Божии дела и тайни, явени по време на успението и тържественото погребение на Божията Майка. Апостолите се смилили над него и решили да отворят гроба, за да може свети Тома да види поне мъртвото тяло на преблагословената Богородица, да се поклони и го целуне, за да се уталожи мъката му и се утеши в огорчението си. **Когато обаче отвалили камъка и отворили гроба, изпаднали в ужас: тялото на Божията Майка не било там, били останали само погребалните пелени, от които се носело дивно благоухание.** Светите апостоли стояли изумени, без да знаят какво да мислят! Със сълзи на очи, благоговейно, те целували погребалните повивки и се молили на Господ да им открие къде е изчезнало тялото на Пресвета Богородица. Привечер седнали малко да се подкрепят. Светите апостоли по време на хранене имали следния обичай: оставяли едно свободно място на трапезата и заделяли в чест на Христа парче хляб. След като се нахранели, възнасяли благодарност, вземали хляба, наречен дял Господен, със славословие на великото име на Пресветата Троица го поднасяли нагоре и казвали: “Господи Иисусе Христе, помагай ни!” и го изяждали като Божие благословение. Светите апостоли правели това не само когато били заедно, но и когато се намирали далеч един от друг. Сега, по време на трапезата в Гетсимания, те мислели и говорели само за едно - защо пречистото тяло на Божията Майка не било в гроба? И когато станали от трапезата и въздигнали отделения в чест на Господа дял, славейки Пресветата Троица, изведнъж чули ангелски хор. Вдигнали очи и видели във въздуха Пречистата Божия Майка в обкръжението на множество ангели. Озарявала я неописуема светлина. Тя

казала:

- Радвайте се, защото съм с вас във всички дни.

Светите апостоли, като се изпълнили с радост, вместо обичайното: “Господи Иисусе Христе, помагай ни!”, възкликнали:

- **Пресвета Богородице, помагай ни**!

Оттогава, след като сами повярвали, научили и светата Църква да вярва, че **Пречистата Божия Майка била възкресена от Своя Син на третия ден след погребението и взета с тяло на небето**. Светите апостоли се върнали на гроба, взели оставената плащаница за утешение на скърбящите и като свидетелство за възкресението на Божията Майка.

Не подобавало скинията на живота да бъде във властта на смъртта. Родилата Създателя на тварите да сподели тленната участ на всичко земно. Законодателят изпълнил дадения от Него закон - децата да почитат родителите си - Той почел Своята пренепорочна Майка като Себе Си. Както Самият Той възкръснал със слава на третия ден, тъй и Майка Си възкресил със слава на третия ден и я взел в Своите небесни селения. Това било предсказано и от свети Давид: “Застани, Господи, на мястото на Твоя покой, - Ти и ковчегът на Твоето могъщество”. Пророческите му думи се сбъднали, когато Господ възкръснал и възкресил Своята Майка. Празният гроб, изсечен в скалата, както и на Нейния Син, съществува и до днес и е предмет на благоговейна почит от страна на вярващите.

Господ специално забавил пристигането на свети Тома, за да отворят заради него гроба и така църквата да се увери във възкресението на Божията Майка, също както чрез неверието на апостола се уверила в Христовото възкресение. Така

станало успението на Пречистата и Преблагословена Богородица, погребението на непорочното тяло, преславното ѝ възкресение и тържественото уверение, че е взета на небето с плът.

След всички тези дивни чудеса и Божии тайни светите апостоли отново на облаци се завърнали там, откъдето били взети по време на своята евангелска проповед.

Епифаний и Никифор описват душевната святост и външността на Божията Майка: “Тя винаги притежавала забележително достолепие и постоянство. Говорела много малко, само за нужното и доброто. Думите ѝ били наслада за слуха. **Към всеки се отнасяла с нужното уважение. С всеки разговаряла както трябва, без да се смее, без да се възмущава или пък да се гневи.** Била средна на ръст. Лицето ѝ било с цвят на пшеничен клас. Косите - светлоруси до златисти. Погледът жив, проницателен. Очите били с цвят на маслина. Веждите леко скосени, носът среден. Устата като цвят на роза, сладкодумна. Лицето леко продълговато. Ръцете и пръстите издължени. В Нея нямало никаква гордост. Всичко било просто, без притворство. Била чужда на високомерието, като давала в същото време пример за най-дълбоко смирение. **Одеждите ѝ били прости, без каквито и да било украси**, както свидетелства Нейният запазен покров - накратко - всяко нещо у Нея разкривало Божествената благодат, с която била проникната.”

Така заключават Никифор и Епифаний, говорейки за духовния и телесен образ на Пресвета Богородица по време на земния живот.

За Божията Майка, Която се намира в небесните обители и стои отдясно на Божия престол, сега могат да разказват само небесните духове и душите на праведните, предстоящи пред Богородица, които се наслаждават да съзерцават както Бога,

така и Пречистата Дева. Само те са в състояние да говорят за Нея, както изисква светостта . Ние, като прославяме Отца, Сина и Светия Дух, Единия Бог в Троица, славословим и Неговата Пречиста Майка, прославяна и облажавана от всички родове во веки и ѝ се кланяме усърдно.

Събитията от живота на Пресвета Богородица от деня на Нейното раждане са описани в съответните празнични четива: за зачатието, рождението, въвеждането в храма, благовещението, също и в четивата за Рождество Христово и Сретение. За да бъде пълна историята на Нейния живот, след повествованието за безсмъртното успение, ще разкажем къде и как е живяла Нашата Владичица след Възнесение Христово.

В “Деяния на светите апостоли” свети евангелист Лука пише, че след отшествието на Господа на небето учениците Му се върнали от Елеонската планина в Иерусалим и в стаята (където била тайната вечеря на Христа) всички единодушно прекарвали в “молитва и моление с някои жени и с Мария, майка на Иисуса. След възнесението на Иисус Христос за учениците единствена утеха, радост в скръбта и непоколебима учителка във вярата била Богородица. Защото всички думи и дивни събития, които Божията Майка слагала в сърцето си, като се започне от радостното благовестие на Гавриил за безсеменното зачатие и нетленното рождество Христово от девическа утроба, годините на младенчество и живота Му до кръщението от Иоан - всичко това Тя разкрила пред учениците на Сина Си. С изобилните откровения на Светия Дух, Сама свидетелка на чудесата от живота на Христа до деня, когато се явил пред света, Божията Майка укрепвала вярата на апостолите. Разказвала им подробно за живота на Спасителя до Неговото кръщение. Вярващите, които били събрани в тази стая, се молили непрестанно, готвейки се да приемат даровете на изхождащия от Отца Свети Дух по обещанието на Господа. И на единадесетия ден след възнесение Господне при

слизането на Светия Дух върху апостолите във вид на огнени езици, изпратеният от Отца Утешител най-напред се спуснал върху Пречистата Дева, Която и преди била достоен Негов храм, в който пребивавал неотстъпно. Даровете на Светия Дух се излели върху Преблагословената много по-изобилно, отколкото върху светите апостоли. Както големият съд побира повече вода, тъй и Тя станала най-богатата съкровищница на даровете на Светия Дух, понеже е над апостолите, пророците и всички светии, за което говори и Църквата: “Наистина Ти, Дево чиста, превъзхождаш всички”. Ето защо вместила повече от всички даровете на Светия Дух.

Божията Майка живяла в дома на свети Иоан Богослов, който се намирал на най-високото място в Иерусалим - на планината Сион. След като на кръста Господ казал на Майка Си, сочейки Своя любим ученик: “жено, ето син ти!” И на ученика Си: “ето майка ти”, Иоан я взел при себе си и се грижел за Нея като за своя майка. След слизането на Светия Дух апостолите не се разпръснали веднага по вселената за евангелска проповед, а доста време още прекарали в Иерусалим, както се вижда от “Деяния на светите апостоли”. Там четем, че след убийството на свети първомъченик Стефан се дигнало голямо гонение срещу църквата в Иерусалим, и всички, освен апостолите, се разпръснали по страните Иудейски и Самарийски. Закриляни от Божията сила, светите апостоли прекарали в Иерусалим около десет години, от възнесението на Господа до деня, когато цар Ирод турил ръка на някои от църквата, за да им стори зло. Наистина, в споменатия промеждутък от време те ходили и по други места. Петър и Иоан например били заедно в Самария, после Петър - в Лида, където изцелил разслабения Еней, болен от осем години, в Иопия, където възкресил умрялата Тавита, в Кесария, където кръстил Корнилий стотник, в Антиохия, където основал първия престол на своето епископство. Или

както Иаков, брат на Иоан, който ходил в Испания. После те пак се завръщали в Иерусалим. Когато започнали да проповядват, светите апостоли искали да помогнат най-напред за спасението на израилския народ. Създали и утвърдили първата църква в Иерусалим, която, както казва свети Иоан Дамаскин, е майка на всички църкви: “Радвай се, свети Сионе, майка на църквите, Божие жилище: ти пръв прие прошка за греховете.” Освен това те искали, колкото може по-често да виждат Божията Майка за поучение. Светите апостоли я почитали като наместница на Христа и гледали пречестния ѝ светъл лик като лика на Самия Христос. Като слушали Нейната блага реч, се изпълвали с неизказана духовна радост, сладките думи ги карали да забравят горчивината на бедите и нещастията. Така че мнозина от повярвалите в Христа идвали от далечни страни в Иерусалим, за да видят Божията Майка и да чуят пълните със свята мъдрост слова. От посланието на свети Игнатий Богоносец от Антиохия до свети Иоан Богослов се вижда ясно, че славата на Христа и Неговата Пречиста Майка, която се разпространила по всички краища на вселената, привличала мнозина в Иерусалим при Пресветата Дева:

“При нас - пише той - има много жени, които искат да видят Майката на Иисус. Те постоянствуват в стремежа си да дойдат при вас и да я посетят, да паднат на гърдите на Тая, Която е кърмила Господа Иисуса, и Тя да им разкрие някои тайни. Тук Тя се слави като Божия Майка и Дева, изпълнена с благодат и добродетелност. За Нея се говори, че е радостна в беди и гонения, не скърби при нищета и недоимък, не само че не се гневи на тия, които я обиждат, но дори ги облагодетелствува. Тя е кротка в радостта, милосърдна към бедните, като им помага, доколкото може. Твърда спрямо враждуващите срещу нашата вяра. Учителка на нашето ново благочестие и Наставница на верните във всяко добро дело. Особено много

обича смирените и самата Тя се отнася към всички смирено. Всички, които са я видели, я превъзнасят. А колко е смирена, когато иудейските законници и фарисеи се подиграват! Хора, които заслужават пълно доверие, ни казаха, че в Мария, Майката на Иисус, поради Нейната святост, човешкото естество сякаш е съединено с ангелското естество. Всичко това поражда у нас, слушащите, безмерно желание да видим небесното, ще кажа така - дивното и пресвято чудо.”

В друго послание свети Игнатий Богоносец отново пише на свети Иоан Богослов: “Ако се появи възможност, мисля да дойда при теб, за да видя събраните в Иерусалим верни, и най-вече Майката на Иисуса: казват, че Тя е честна, приветлива и у всички предизвиква удивление, и всички искат да я видят. Пък и кой не би желал да види Девата и да беседва с Родилата истинния Бог?”

От тези послания на свети Игнатий до Иоан Богослов веднага става ясно с какво силно желание светиите се стремели да видят одушевената Божия светиня, Мария, Пречистата Дева, а сподобилите се да я съзерцават се смятали за най-щастливи. Наистина блажени били очите, които видели Нея след Христа Спасителя, и блажени били ушите, сподобили се да чуят от пречестните уста думи, възраждащи за духовен живот! Каква радост и благодат получавали!

Господ оставил на земята Своята Пречиста Майка, за да може посредством Нейното присъствие, ръководство, поучения и топли молитви към Сина и Бога войнстващата църква да се умножава и утвърждава и да израсне до дръзновението да жертва живота си за Господа. Божията Майка укрепявала всички, утешавала ги с радостта в Светия Дух и за всички се молила. Когато светите апостоли били хвърлени в тъмница, Тя с умилено сърце се молила за тях и Господ им изпратил ангел, който през нощта отворил вратата

на тъмницата и ги извел навън. Когато повели свети първомъченик Стефан на смърт, Божията Майка го следвала отдалеч. Заедно с Иоан Богослов гледала от един хълм кончината му, когато в Иосафатовата долина при потока Кедрон започнали да го замерят с камъни и усърдно се молила на Бога; молела се Господ да укрепи страдалеца и да приеме душата му в ръцете Си. Когато Савел пък пакостял на църквата, гонейки вярващите, Божията Майка се молела на Господ с такива топли сълзи за него, че хищният вълк се превърнал в кротко агне, врагът - в апостол, гонителят - в ученик и учител на вселената. Какви благодеяния само не получила първенствуващата Църква от Пречистата Богородица, както малкото дете от своята майка? Колко благодат почерпала от този непресъхващ извор? Не без Нейните грижи и благодатно влияние църквата била възпитавана, съзряла и укрепнала тъй, че и “портите адови няма да надделеят”, за което самата Тя по думите на Давид се радвала като майка за децата си. Виждала как чадата на църквата непрестанно се умножават: още в началото чрез проповедта на свети апостол Петър се обърнали 3000 души, после 5000, а след това все повече и повече. Когато се завръщали от проповед на Евангелието в Иерусалим, светите апостоли също разказвали на Пресвета Богородица за разпространението на Христовата Църква по цялата вселена. Успехите на християнската проповед я изпълвали с духовна радост и я подтиквали да въздава хвала на Своя Син и Бог.

Но ето че Ирод повдигнал гонение срещу Църквата: убил с меч завърналия се от Испания Иаков, брат на Иоан, после заловил Петър и го хвърлил в тъмница с намерение и него да изпрати на подобна смърт. Тогава, след като ангел по чуден начин освободил свети Петър от тъмничните окови, се наложило и апостолите да напуснат Иерусалим, за да избягнат яростните гонения на иудеите. Преди да се пръснат по земята,

хвърлили жребий кой къде да проповядва. И за да бъде навред единомислена проповедта им и да насаждат светата вяра в Христа, светите апостоли съставили символа на вярата. Всеки тръгнал да изпълни своя жребий. В Иерусалим останал само братът Божий, свети Иаков, когото самият Господ поставил за епископ на Иерусалим. За да избягнат гоненията, заминали и свети Иоан с Божията Майка, Която го била осиновила. Напуснали Иерусалим под угрозата на яростни гонения и насилие, докато се уталожи гневът на иудеите. За да не губят време, отишли в Ефес, който се паднал по жребий на свети Иоан Богослов. Престоят на Божията Майка в Ефес се потвърждава ясно от следното: запазено е послание от отците от третия вселенски събор, заседавал в Ефес против Несторий, до константинополския клир. То съдържа следния текст: “Основоположникът на злочестивата ерес Несторий, извикан (на съд) от светите отци и епископи на събора в Ефес, където някога пребивавали свети Иоан Богослов и светата Дева, Богородица Мария, не дръзнал да се яви пред тях, уязвен от нечистата си съвест и сам себе си отлъчил. Ето защо след като бил призоваван трикратно, светият събор го осъдил справедливо и го лишил от свещен сан”. От тези думи за пребиваването на Божията Майка с евангелиста Иоан в Ефес се вижда, че Пресветата Дева наистина напуснала Иерусалим и прекарала известно време там. Тя посетила не само Ефес, но и други градове и страни, просветени със светлината на Христовото учение. Преданието разказва, че била в Антиохия при свети Игнатий Богоносец, когото известила за Своето пристигане: “ще дойда с Иоан, за да видя тебе и твоето паство.” Казват също, че Пресвета Богородица била на остров Кипър при четиридневния Лазар, който служел там като епископ, била и на Атон.

След възнесението на небето на нашия Господ Иисус Христос светите апостоли заедно с Божията Майка не се

отделяли от Сион. Тук те очаквали Утешителя, както им заповядал Господ. Той им заръчал да не напускат Иерусалим, докато не получат обещания Светий Дух. Учениците Христови хвърлили жребий, за да разберат на кого в коя страна е дадено да проповядва Божието Евангелие. Пресвета Богородица казала:

- И аз искам да участвувам в евангелската проповед и заедно с вас да изтегля Своя жребий, за да получа страната, която ще ми посочи Бог.

Според желанието на Божията Майка с благоговение и страх светите апостоли хвърлили жребий. Паднала ѝ се иверската земя. С радост Пречистата Богородица приела своя жребий и веднага след слизането на Светия Дух във вид на огнени езици искала да потегли за там, но ангел Божий ѝ казал:

- Не напускай сега Иерусалим, остани тук още известно време. Страната, която получи, ще се просвети в последните дни и Твоето владичество ще се укрепи там. Предстои Ти да се трудиш за благовестието в земя, в която ще Те изпрати Бог.

И Пречистата Богородица прекарала в Иерусалим доста време.

Четиридневният Лазар живял на остров Кипър. Свети апостол Варнава го ръкоположил там за епископ. Той имал силно желание да види Майката на Господа, Която отдавна не бил виждал, но не смеел да отиде в Иерусалим, защото се страхувал от иудеите. Като узнала това, Тя му написала послание. В него го утешавала и му нареждала да ѝ изпрати кораб, за да го посети в Кипър, но той самият да не идва заради Нея в Иерусалим. Като прочел посланието, Лазар се зарадвал безмерно и в същото време останал удивен от смирението ѝ. Без да се бави, изпратил за Нея кораб, като написал отговор на посланието. Преблагословената

Богородица заедно с любимия Христов ученик Иоан и с някои други, които благоговейно ги съпровождали, отплавала за Кипър. Но внезапно излязъл насрещен вятър, който изхвърлил кораба в едно пристанище, недалеч от Атонската планина. Това била земята, в която Божията Майка трябвало да благовести, както ѝ съобщил на времето Божият ангел. Атонската планина била препълнена с идоли: тук имало голямо капище и светилище на Аполон, където се извършвали гадания, чародейства и други бесовски събирания. Езичниците особено почитали мястото, като избрано от боговете. Стичали се тук на поклонение от цялата вселена и гадателките отговаряли на въпросите им. Но когато корабът, на който се намирала Пресвета Богородица, влязъл в пристана, всички идоли издигнали глас:

- Вие, подлъганите от Аполон, слезте от планината и идете на Климентовото пристанище, за да посрещнете Мария, Майката на великия Бог Иисус (така бесовете, които се намирали в идолите, принудени от Божията сила, против волята си известили истината, подобно на бесовете от Гергесинската страна, които някога се провикнали към Господа: “какво имаш Ти с нас, Иисусе, Сине Божий? Нима си дошъл тука да ни мъчиш преди време?”).

Народът се почудил на тези думи и побързал да слезе на морския бряг при споменатото пристанище. Като видели кораба и Божията Майка, посрещнали я с почит, а след това започнали да я разпитват:

- Кой Бог си родила? Как Му е името?

Божествените уста на Пресвета Богородица благовестили на народа подробно за Иисус Христос. Всички коленичили и се поклонили на Бога, Когото била родила, а Нея самата приели с велика почит. Като повярвали, те се кръстили, тъй като Божията Майка извършила тук много чудеса. След

покръстването оставила за наставник и учител на новопросветените един от тия, които я съпровождали, и възрадвана духом, казала:

- Нека това място да ми бъде жребий по волята на Моя Син и Бог.

След тези думи Пресвета Богородица благословила народа:

- Божията благодат да пребъдва на това място и над обитателите му, които с вяра и благоговение ще пазят заповедите на Моя Син и Бог. Без тежък труд те ще имат в изобилие всичко необходимо за живот. Ще им бъде даруван небесен живот и до края на вековете милостта на Моя Син няма да отстъпи от тази земя. Аз ще бъда Застъпница и усърдна Ходатайка за нея пред Бога.

След тези думи Божията Майка отново благословила народа, качила се заедно с Иоан и с останалите на кораба и отплавала за Кипър. Лазар бил изпаднал в дълбока скръб, тъй като пътуването на Пресвета Богородица се проточило много и той се боял да не я е задържала буря. Не знаел за събитията, които по Божия воля станали на Атонската планина. С пристигането скръбта му се превърнала в радост. Тя му подарила омофор и наръкавници, които сама била ушила. Разказала му за станалото в Иерусалим и на Атон. И въздали благодарност на Бог за всичко. Като прекарала известно време в Кипър за радост и утеха на християните от кипърската църква, Божията Майка отплавала обратно за Иерусалим, оставяйки им Своето благословение.

След посещението в тези страни Пречистата Дева се завърнала в дома на свети евангелист Иоан. Всесилната Божия десница я пазела от коварството и завистта на богоубийствената синагога, която не спирала да враждува с Божия Син и вярващите в Него. В озлоблението си иудеите

нямало да пощадят Иисусовата Майка и щели да я погубят, ако особено Божие произволение не осенявало одушевения Божий Кивот, за да го запази от ръцете на неверниците. Някога след проповед в назаретската синагога разярените иудеи повели Нейния Син, Христос, нашия Бог, за да Го хвърлят от върха на хълма, но Той минал невредим помежду им: иудеите Го виждали, но не можели да сложат ръка върху Него и даже да Го докоснат, защото Божията сила ги отхвърляла назад и ги задържала, понеже още не бил настъпил часът за страданията на Сина Божий. Същото нещо Господ явил и над Своята Пречиста Майка, като осуетявал интригите и обезсилвал замислите на иудеите против Нея: неведнъж те се опитвали да я хванат и убият след изтезания, но всичко било напразно. Сред такава страшна ненавист и враждебност Пречистата Дева живяла в Иерусалим като агне сред вълци и била като крин сред тръни, повтаряйки често думите на Своя праотец Давид, които се сбъднали върху Нея: “Господ е моя светлина и мое спасение: от кого ще се боя? Господ е крепост на моя живот, от кого ще се плаша? И полк да се опълчи против мене, няма да се уплаши сърцето ми; и война да се дигне против мене, и тогава ще се надявам”. “Да тръгна и по долината на смъртната сянка, няма да се уплаша от злото”, защото Ти, Сине и Боже Мой, си с Мене.

Свети Дионисий Ареопагит, когото свети апостол Павел обърнал към Христа в Атина и който го съпровождал неотстъпно в продължение на три години, посетил Пресвета Богородица, за да ѝ се поклони. Той имал силно желание да види Божията Майка и три години след обръщането си, с благословията на своя учител, пристигнал в Иерусалим. Щом видял Пречистата Богородица, се изпълнил с голяма духовна радост. Ето как описва своето посещение в посланието си до свети апостол Павел: “За мен, велики наш наставниче, говоря като пред Бога, беше несъмнено, че не може да съществува

друго, което да е изпълнено с такава божествена сила и дивна благодат, както Всевишният Бог; човешкият ум обаче е безсилен пред онова, което видях не само с душевните, но и с телесните си очи: очите ми видяха благообразната и превъзхождаща със светостта си всички небесни ангели всесвята Майка на Нашия Господ Иисус Христос. Беше ми дарувана благодат Божия и почит на апостолския лик, както и неизразимата благост и милосърдие на Самата милостива Дева. Аз отново изповядвам пред Божието всемогъщество, пред благодатта на Спасителя и пред великата слава на Девата, Негова Майка, че когато с Иоан, първи сред евангелистите и пророците, който, бидейки в плът, сияе като слънце на небето, бях въведен при благообразната и Пречиста Дева, ме озари голямо божествено сияние, което просвети душата ми. В същото време усетих такова дивно благоухание, че духът и тялото ми едва успяха да понесат това проявление на славата и предвкусване на вечното блаженство. От славата и Нейната божествена благодат изнемогна сърцето и духът ми. Бог, Който бе в пречестната девическа утроба, ми е свидетел, че щях да я призная за истинен Бог и да отдам преклонение, каквото подобава само на един Бог, ако новопросветената ми душа не пазеше в себе си твоите божествени наставления и закони: никаква чест и слава на хора, прославени от Бога, не може да се сравни с блаженството, което изпитах аз, недостойният. Това посещение за мен беше време на несравнимо блаженство. Благодаря на Всевишния и преблаг мой Бог, на божествената Дева, на великия между апостолите Иоан, а също и на тебе, украшение на църквата и непобедим вожд, по чиято милост получих толкова голямо благодеяние.”

От посланието на свети Дионисий Ареопагит виждаме ясно каква божествена благодат озарявала лицето на Нашата Пречиста Владичица още докато живеела на земята, как се просвещавали душите и каква духовна радост изпълвала

сърцата на ония, които я били видели в плът. При Нея се стичали отвсякъде множество новопросветени. Като истинска Майка, Тя ги приемала без лицеприятие, без да прави разлика, изливайки върху всички богатството на Своята благодат - изцеление на болните, здраве на слабите, утеха на скърбящите и на всички без изключение утвърждение във вярата, непоколебима надежда и божествена радост в любовта, а на грешниците - изправление.

Докато живеела в дома на свети Иоан, Пресветата Дева често посещавала местата, които Нейният възлюбен Син и Бог осветил със стъпките и с пролятата Си кръв. Ходела във Витлеем, където неизказано била родила Христос Бог, без накърнение на девството. Особено често посещавала местата, където доброволно страдал Нашият Господ. Проливала там обилни сълзи от майчинска любов и казвала:

- Тук Моят обичен Син беше бичуван, тук - увенчан с трънен венец, тук мина, понесъл кръста, тук беше разпнат.

На гроба Богородица се изпълвала с неописуема радост и възкликвала с радостни сълзи:

- А тук беше погребан и на третия ден възкръсна със слава.

Към това можем да добавим и следното съобщение. Някои от иудеите, изпълнени с ненавист, донесли на архиереите и книжниците, че Мария, Майката на Иисус, ходи всеки ден на Голгота и на гроба, където бил положен Синът Ѝ, застава на колене, плаче и кади с тамян. Тогава те поставили там стража, която да не допуска никого от християните. Явно още в ония дни е започнал благочестивият обичай верните християни да посещават светите места, където да се покланят на Христа Бога, пострадал доброволно за нас: първа дала пример самата Богородителка, който последвали останалите свети жени и мъже. И тъй, архиереите и книжниците, изпълнени със злоба и

готови да извършат убийство, поставили стража, на която било заповядано да не допуска никого до гроба на Иисуса, а Майка Му да бъде убита. Но Бог ослепил стражите, така че да не могат да я виждат, когато идва. И когато преблагословената Дева, вярна на Своя обичай, идвала на гроба, стражите не можели да видят нито Нея, нито ония, които били с Нея. След като изтекло доста време, те напуснали мястото и се кълнели пред архиереите и книжниците, че не били видели никого, който да идва на гроба на Иисуса. Пресвета Богородица ходела често и на Елеонската планина, откъдето се възнесъл на небето Нашият Господ. Коленичела и целувала следите, които останали на камъка от нозете на Христа. С много сълзи се молела Господ да я вземе при Себе Си. Неизмеримо повече от свети апостол Павел желаела да се освободи и да бъде с Христа и често повтаряла думите на Давид: “кога ще дойда и се явя пред лицето Божие! Сълзите ми бяха хляб за мене денем и нощем”, кога ще видя Моя обичен Син? кога ще отида при Него, седнал отдясно на Бога Отца? Кога ще застана пред престола на Неговата слава? Кога ще се наситя да Го съзерцавам? О, пресладки Сине и Боже Мой! Време е да сториш добро на Сион, време е да помилваш Мене, Твоята Майка, Която и досега скърби в печалната долина на този свят, защото не вижда лицето Ти. Изведи душата Ми от тялото, като от тъмница. “Както кошута жадува за водни потоци, тъй и душата ми, Боже, копнее за Тебе”, за да се наслади на Твоята слава.

Понякога Пречистата Дева прекарвала доста време на Елеонската планина - в подножието се намирала Гетсиманската градина и едно неголямо владение на Зеведей, което свети Иоан получил по наследство. Тук, в Гетсиманската градина, преди Своите доброволни страдания Господ се молил с кървава пот, паднал ничком пред Небесния Отец. Тук, на същото място, възнасяла коленопреклонно топла молитва и

Неговата Пречиста Майка, като обливала земята със сълзи. И тук получила утеха от Господа чрез Неговия ангел, който я известил за скорошното представяне на небето. От него Тя получила райската финикова клонка, която свети апостол и евангелист Иоан Богослов носел пред одъра. Някои, като сардийския епископ Мелитон например, съобщават, че любимият Христов ученик бил в Ефес преди успението и от там, подобно на останалите апостоли, но по-рано от тях, бил пренесен на облак за погребението на Божията Майка. Други обаче, като Метафраст и Софроний, твърдят без колебание, че свети Иоан Богослов никога не се отлъчвал от богоблагодатната Майка, Която го осиновила, а като истински син се грижел за Нея, приютявайки я в дома си до самата кончина. Само понякога, за съвсем кратко, посещавал околните земи (както се вижда от "Деяния на светите апостоли" - заедно с апостол Петър бил в Самария), което ставало със съгласието и благословението на Божията Майка, после се завръщал незабавно при Нея в Иерусалим. А докато отсъствувал, свети Иаков, брат Божий, който никога не напускал своята епископия - Иерусалим, се грижел за Пречистата Богородица. Ако приемем становището, че Иоан Богослов, както и останалите апостоли, бил пренесен на облак, то това е станало без съмнение от някое близко до Иерусалим място.

Тържественото отбелязване на успението на Пресвета Богородица на 15 август било въведено при управлението на благочестивия император Маврикий. Като празнуваме с радост славното преставяне на Божията Майка, да прославим Родения от Нея, Който я прие със слава на небесата - Христа, Нашия Бог, с Отца и Светия Дух прославян во веки. Амин.

Тропарь, глас 1:

В рождестве девство сохранила еси, во успении мира не

оставила еси Богородице: преставилася еси к животу, Мати сущи Живота, и молитвами Твоими избавляеши от смерти души наша.

(При раждането си съхранила девството, при успението не си оставила света, Богородице. Преминала си към Живота, Майко на истинския Живот, и с твоите молитви избавяш от смърт нашите души.)

Кондак, глас 2:

В молитвах неусыпающую Богородицу, и в предстательствах непреложное упование, гроб и умерщвление не удержаста: якоже бо Живота Матерь к животу престави, во утробу вселивыйся приснодевственную.

(Неуморната в молитви Богородица и в застъпничеството - неизменно упование, гробът и смъртта не удържаха. Като майка на Живота премина към Живота, вселил се във вечнодевствена утроба.)

Величание Пресвятой Богородице в день Успения Ее

Величáем Тя, Пренепорóчная Мáти Христá Бóга нáшего, и всеслáвное слáвим Успéние Твоé.

Молитва Пресвятой Богородице в день Успения Ее

О, Пресвятáя Богорóдице Дéво, Влады́чице, вы́шшая А́нгел и Архáнгел и всея́ твáри Честнéйшая, áнгельское вели́кое удивлéние, пророческая высóкая прóповедь, апóстольская преслáвная похвалó, святи́телей изря́дное украшéние, му́чеников крéпкое утверждéние, и́ноков спаси́тельное наставлéние, пóстников неизнемогáющее воздержáние, дéвствующих чистотó и слáво, мáтерей ти́хое весéлие, младéнцев му́дросте и наказáние, вдови́ц и си́рых Корми́тельнице, наги́х одея́ние, боля́щих здрáвие, плéнников

избавле́ние, по мо́рю пла́вающих тишино́, обурева́емых небу́рное приста́нище, блужда́ющих нетру́дная Наста́внице, путеше́ствующих ле́гкое прохожде́ние, труждда́ющихся благо́е поко́ище, в беда́х су́щих ско́рая Засту́пнице, оби́димых Покро́ве и прибе́жище, ненаде́ющихся наде́яние, тре́бующих Помо́щнице, печа́льных при́сное утеше́ние, ненави́димых любо́вное смире́ние, гре́шников спасе́ние и к Богу присвое́ние, правове́рных всех тве́рдое огражде́ние, непобеди́мое поможе́ние и заступле́ние! Тобо́ю нам, Влады́чице, Неви́димый ви́дим бысть, и Тебе́ мольбу́ прино́сим, Госпоже́, гре́шнии раби́ Твои́: О Преми́лостивая и Пречу́дная Све́та у́мнаго Цари́це, ро́ждшая Царя́ Христа́, Бога на́шего, Живода́вца всех, от небе́сных сла́вимая и от земны́х хва́лимая, а́нгельский у́ме, светоза́рная звездо́, святы́х Пресвяте́йшая, Влады́чице всех тва́рей, Боголе́пная Деви́це, Нескве́рная Неве́сто, пала́то Ду́ха Пресвята́го, о́гненный Престо́ле Неви́димаго Царя́, небе́сный киво́те, носи́ло Сло́ва Бо́жия, огнеобра́зная колесни́це, поко́ище Жива́го Бо́га, неизрече́нное составле́ние пло́ти Христо́вы, гнездо́ Орла́ Небе́снаго, Го́рлице Богогла́сная, Голу́бице кро́ткая, ти́хая и незло́бивая, Ма́ти чадолюби́вая, ми́лостей бе́здно, развергра́ющая ту́чу гне́ва Бо́жия, неизмери́мая глубино́, неизрече́нная та́йно, несве́домое чу́до, не рук отворе́нная Це́ркве Еди́наго Царя́ всех век, благоуха́нное кади́ло, честна́я багряни́це, Боготка́нная порфи́ро, душе́вный раю́, живоно́снаго са́да о́трасле, цве́те прекра́сный, процве́тший нам небе́сное весе́лие, гро́зде спасе́ния на́шего, ча́ше Царя́ Небе́снаго, в не́йже раствори́ся от Ду́ха Свята́го вино́ неисчерпа́емыя благода́ти, Хода́таице зако́на, зача́ло и́стинныя ве́ры Христо́вы непоколеби́мый сто́лпе, мечу́ я́рости Бо́жия на богопроти́вных, бесо́в устраше́ние, во бра́нех побежде́ние, христиа́н всех нело́жная Храни́тельнице и мира всего́ изве́стное спасе́ние!

О, Всеми́лостивая Госпоже́, Де́во Влады́чице, Богоро́дице,

услы́ши нас, моля́щихся Тебе́, и яви́ ми́лость Твою́ на люде́й Твои́х, моли́ Сы́на Своего́ изба́витися нам от вся́каго зла и сохрани́ оби́тель на́шу и вся́ку оби́тель, и град, и страну́ ве́рных, и лю́ди, благоче́стно прибега́ющия и призыва́ющия и́мя Твое́ свято́е, от вся́кия напа́сти, губи́тельства, гла́да, тру́са, пото́па, огня́, меча́, наше́ствия иноплеме́нников и междоусо́бныя бра́ни, от вся́кия боле́зни и вся́каго обстоя́ния, да ни ра́нами, ни прещ\u0435́нием, ни мо́ром, ни вся́ким пра́ведным гне́вом Бо́жиим ума́лятся рабы́ Твои́. Но соблюда́й и спаса́й ми́лостию Свое́ю, Госпоже́, за ны моля́щися, и поле́зное благорастворе́ние возду́ха во вре́мени пло́днаго приноше́ния нам да́руй. Облегчи́, возста́ви и поми́луй, Преми́лостивая Влады́чице, Богоро́дице препе́тая, во вся́кой беде́ и нужде́ су́щия. Помяни́ рабы́ Твоя́ и не пре́зри слез и воздыха́ния с на́шего, и обнови́ нас бла́гостию Своея́ ми́лости, да со благодаре́нием утеша́емся, обре́тше Тя Помо́щницу. Умилосе́рдися, Госпоже́ Пречи́стая, на немощны́я лю́ди Твоя́, Наде́ждо на́ша. Разсе́янныя собери́, забл\u0443́дшия на путь пра́вый наста́ви, отпа́дшия от благочести́выя оте́ческия ве́ры па́ки возврати́, ста́рость поддержи́, ю́ныя вразуми́, младе́нцы воспита́й и просла́ви сла́вящия Тя, изря́днее же — Це́рковь Сы́на Твоего́ соблюди́ и сохрани́ в долготу́ дний.

О, Ми́лостивая и Преми́лостивая Цари́це Небесе́ и земли́, Богоро́дице Присноде́во! Ходата́йством Твои́м поми́луй страну́ на́шу и во́инство ея́ и вся православ\u0430́вныя христиа́ны, сохраня́ющи их под кро́вом ми́лости Твоея́, ри́зою Твое́ю честно́ю защити́ и моли́ из Тебе́ воплощша́гося без се́мене Христа́, Бо́га на́шего, да препоя́шет ны свы́ше си́лою на вся ви́димыя и неви́димыя враги́ на́ша. Спаси́ же и поми́луй, Госпоже́, Вели́каго Господи́на и преосвяще́нныя митрополи́ты, архиепи́скопы и епи́скопы православ\u0430́вныя, иере́и же и диа́коны и весь при́чет церко́вный, и весь мона́шеский чин, и вся́ правове́рныя лю́ди, поклоня́ющияся и моля́щияся пред

честно́ю Твое́ю ико́ною. При́зри на всех нас призре́нием ми́лостивнаго Твоего́ заступле́ния, воздви́гни нас из глубины́ грехо́вныя и просвети́ о́чи серде́чныя ко зре́нию спасе́ния, ми́лостива нам бу́ди зде и на Стра́шнем Суде́ Сы́на Твоего́ о нас умоли́, престо́вльшияся во благоче́стии от жития́ сего́ рабы́ Твоя́ в ве́чней жи́зни со А́нгелы и Арха́нгелы и со все́ми святы́ми причти́, да одесну́ю Сы́на Твоего́ Бо́га предста́нут, и моли́твою Твое́ю сподо́би вся правосла́вныя христиа́ны со Христо́м жи́ти и ра́дости а́нгельския в Небе́сных селе́ниих наслажда́тися. Ты бо еси́, Госпоже́, сла́ва Небе́сных и упова́ние земны́х, Ты на́ша Наде́жда и Засту́пница всех притека́ющих к Тебе́ и Твоея́ святы́я по́мощи прося́щих. Ты Моле́бница на́ша те́плая к Сы́ну Твоему́ и Бо́гу на́шему. Твоя́ Ма́терняя моли́тва мно́го мо́жет на умоле́ние Влады́ки, и Твои́м предста́тельством ко Престо́лу благода́ти Пресвяты́х и Животворя́щих Его́ Тайн приступа́ти дерза́ем, а́ще и недосто́йнии. Те́мже всечестны́й о́браз Твой и руко́ю Твое́ю держи́маго Вседержи́теля ви́дяще на ико́не, ра́дуемся, гре́шнии, со умиле́нием припа́дающе, и любо́вию сей целу́ем, ча́ющe, Госпоже́, Твои́ми святы́ми Богоприя́тными моли́твами дойти́ Небе́сныя безконе́чныя жи́зни и непосты́дно ста́ти в день су́дный одесну́ю Сы́на Твоего́ и Бо́га на́шего, сла́вяще Его́ ку́пно со Безнача́льным Отце́м и Пресвяты́м, Благи́м, Животворя́щим и Единосу́щным Ду́хом, во ве́ки веко́в. Ами́нь.

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

КАНОН ПЕРВЫЙ УСПЕНИЮ ПРЕСВЯТОЙ БОГОРОДИЦЫ

глас 1

Песнь 1

Ирмос: *Преукрашенная Божественною славою, священная и славная, Дево, память Твоя вся собра к веселию верныя, начинающей Мариаме, с лики и тимпаны, Твоему поющия Единородному: славно яко прославися.*

Да провождают невещественнии чинове небошественное в Сион Божественное тело Твое, внезапу же стекшеся апостол множество от конец, Богородице, Тебе предсташа абие, с нимиже, Чистая, Твою честную, Дево, память славим.

Победныя почести взяла еси на естество, Чистая, Бога рождши, обаче же, подобящися Творцу Твоему и Сыну, паче естества повинуешися естественным законом. Темже умерши, с Сыном востаеши, вечнующи.

Песнь 3

Ирмос: *Содетельная и содержительная всех Божия Мудросте и Сило, непреклонну, недвижиму Церковь утверди, Христе, един бо еси Свят, во святых почиваяй.*

Жену Тя мертвенну, но паче естества и Матерь Божию видевше, Всенепорочная, славнии апостоли ужасно прикасахуся руками славою облистающей, яко богоприятное Селение видяще.

Постиже руце досадительныя дерзаго, усечением суд нанес, Богу сохраньшу честь одушевленному Кивоту, славою Божества, в Немже Слово плоть бысть.

Седален

Блажим Тя, вси роди, Богородице Дево, в Тя бо Невместимый Христос Бог наш вместитися благоволи. Блажени есмы и мы, предстательство Тя имуще: день бо и нощь молишися о нас и роди христианстии Твоими молитвами утверждаются. Тем, воспевающе, вопием Ти: радуйся, Благодатная, Господь с

Тобою.

Песнь 4

Ирмос: *Речи пророков и гадания воплощение проявиша от Девы Твое, Христе: сияние блистания Твоего во свет языков изыдет, и возгласит Тебе бездна с веселием: силе Твоей слава, Человеколюбче.*

Видите, людие, и чудитеся: Гора бо святая и явственная Богу в Небесныя обители превышше вземлется, Небо земное в Небесное и нетленное селение вселяемо.

Жизни присносущныя и лучшия смерть Твоя бысть прехождение, Чистая, от привременныя к Божественней воистину и непреходимей преставляя Тя, Чистая, в веселии Сына зрети Твоего и Господа.

Взяшася двери Небесныя, и Ангели воспеша, и прият Христос девства Своея Матере сосуд; Херувими подъяша Тя с веселием, Серафими же славят, радующеся.

Песнь 5

Ирмос: *Божию и неизреченную доброту добродетелей Твоих, Христе, исповем: от Присносущныя бо Славы Соприсносущное и Ипостасное возсиявый Сияние, из девственныя утробы сущим во тьме и сени воплощся, возсиял еси Солнце.*

Яко на облаце, Дево, апостольский лик носимь, к Сиону от конец служити Тебе, Облаку легкому, собирашеся: от Неяже Вышний Бог сущим во тьме и сени Праведное возсия Солнце.

Труб богоприятнии языцы богословных мужей благогласнейше Богородице вопияху, исходную возглашающе песнь Духом: радуйся, нетленный Источниче Божия живоначальнаго и спасительнаго всем воплощения.

Песнь 6

Ирмос: *Морский пучинородный китов внутренний огнь — тридневнаго Твоего погребения проображение, егоже Иона пророк показася. Спасен бо, яко и предпослася, неврежден, вопияше: пожру Ти со гласом хваления, Господи.*

Дает Тебе яже превыше естества Царь всех Бог: в рождестве бо Деву якоже сохрани, тако во гробе тело соблюде нетленно и спрослави Божественным преставлением, честь Тебе, яко Сын Матери, даруя.

Воистину Тя, яко светел свещник невещественнаго Света, кадильницу златую Божественнаго Угля, во Святая святых всели, ручку и жезл, скрижаль богописанную, ковчег святый, трапезу Слова жизни, Дево, Рождество Твое.

Кондак, глас 2

В молитвах Неусыпающую Богородицу и в предстательствах непреложное упование гроб и умерщвление не удержаста: якоже бо Живота Матерь к животу престави во утробу Вселивыйся приснодевственную.

Икос

Огради моя помышления, Христе мой, ибо Стену мира воспети дерзаю, Чистую Матерь Твою, на столпе глагол укрепи мя и в тяжких мыслех заступи мя, Ты бо взывающим и просящим верою моления исполняеши. Ты мне убо даруй язык приносен и помысл непостыден: всякое бо даяние сияния от Тебе низпосылается, Светоподателю, во утробу вселивыйся приснодевственную.

Песнь 7

Ирмос: *Безстудней ярости же и огню Божественное желание сопротивляяся, огнь убо орошаше, ярости же*

смеяшеся, богодохновенною словесною преподобных тривещанною цевницею противовещая мусикийским органом посреди пламене: препрославленный отцев и наш Боже, благословен еси.

Богоделанныя скрижали Моисей, писанныя Божественным Духом, яростию сокруши, но сего Владыка Рождшую неврежденну в Небесныя сохрань домы ныне внутрь всели. С Нею играюще, вопием Христу: препрославленный отцев и наш Боже, благословен еси.

В кимвалех — усты чистыми, мусикийски же — сердцем светлым, доброгласною трубою — высокою мыслию, Девы и Чистыя в нарочитый избранный день преставления, детельными плещуще руками, вопием: препрославленный отцев и наш Боже, благословен еси.

Богомудрии, соберитеся, людие: Божия бо славы Селение от Сиона преставляется к Небесному жилищу, идеже глас чист празднующих, глас несказаннаго радования, и в веселии вопиющих Христу: препрославленный отцев и наш Боже, благословен еси.

Песнь 8

Ирмос: *Пламень, орошающ преподобныя, злочестивыя же попаляющ, Ангел Божий всемощный показа отроком, живоначальный же источник содела Богородицу, тлю смерти и живот точащу поющим: Содетеля единаго поим, избавленнии, и превозносим во вся веки.*

Глаголы последоваху Божественному Ковчегу священному все множество Богословов в Сионе: камо идеши ныне, Скиние,— зовуще,— Бога Живаго? Не престай призирающи верою поющия: Содетеля единаго поем, избавленнии, и превозносим во вся веки.

Якоже, воздевши руце, исходиши, Всенепорочная, руце, имиже Бога носила еси плотию, со дерзновением, яко Мати, рекла еси к Рожденному: яже Ми дал еси, во веки сохрани, вопиющия Тебе: Содетеля единаго поем, избавленнии, и превозносим во вся веки.

Песнь 9

Ирмос: *Побеждаются естества уставы в Тебе, Дево Чистая: девствует бо рождество и живот предобручает смерть; по рождестве Дева и по смерти жива, спасаеши присно, Богородице, наследие Твое.*

Дивляхуся Ангельския силы, в Сионе смотряюще своего Владыку, женскую душу руками носящаго, пречисто бо Рождшей сынолепно провозглашаше: гряди, Чистая, с Сыном и Богом прославлена буди.

Опрята лик апостольский богоприятное тело Твое, со страхом зряще и гласом велиим вещающе: в Небесныя домы к Сыну восходящи, спасаеши присно, Богородице, наследие Твое.

Светилен

Апостоли, от конец совокуплшеся зде, в Гефсиманийстей веси погребите тело Мое, и Ты, Сыне и Боже Мой, приими дух Мой. (Трижды)

КАНОН ВТОРОЙ УСПЕНИЮ ПРЕСВЯТОЙ БОГОРОДИЦЫ

глас 4

Песнь 1

Ирмос: *Отверзу уста моя, и наполнятся Духа, и слово отрыгну Царице Матери, и явлюся, светло торжествуя, и*

воспою, радуяся, Тоя успение.

Девы отроковицы, с Мариамиею пророчицею песнь исходную ныне воскликните: Дева бо и едина Богомати ко приятию Небесному преставляется.

Достойно, яко одушевленное Тя Небо, прияша Небесная, Пречистая, Божественная селения, и предста, светло украшена, яко Невеста, Всенепорочная, Царю и Богу.

Песнь 3

Ирмос: *Твоя песнословцы, Богородице, живый и независтный Источниче, лик себе совокупльшия, духовно утверди, в Божественней памяти Твоей венцев славы сподоби.*

От мертвых чресл произведшися, естеством подобна, Чистая, исхождение разреши, рождши же сущую Жизнь, к Жизни преставися Божественней и Ипостасней.

Лик Богословов от конец, свыше же Ангел множества к Сиону идяху всесильным мановением, достодолжно, Владычице, Твоему погребению служаще.

Седален

Блажим Тя, вси роди, Богородице Дево, в Тя бо Невместимый Христос Бог наш вместитися благоволи. Блажени есмы и мы, предстательство Тя имуще: день бо и нощь молишися о нас и роди христианстии Твоими молитвами утверждаются. Тем, воспевающе, вопием Ти: радуйся, Благодатная, Господь с Тобою.

Песнь 4

Ирмос: *Неизследный Божий Совет, еже от Девы воплощения Тебе, Вышняго, пророк Аввакум усмотряя,*

зовяше: слава силе Твоей, Господи.

Чудо бяше зрети Небо всех Царя одушевленное, испражнения преходящее земная, яко чудна дела Твоя! Слава силе Твоей, Господи.

Аще и непостижный Сея Плод, Имже небеса быша, погребение прият волею, яко мертв; како погребения отвержется неискусобрачно Рождшая?

В преставлении Твоем, Мати Божия, пространнейшее тело Твое и богоприятное ангельская воинства священными крилы трепетом и радостию покрываху.

Песнь 5

Ирмос: *Ужасошася всяческая о честнем успении Твоем: Ты бо, Неискусобрачная Дево, от земли преставилася еси к вечным обителем и к безконечней жизни, всем, воспевающим Тя, спасение подавающая.*

Да возгласят трубы богословов днесь, язык же многовещанный человеческий ныне да восхвалит, да огласит же воздух, безмерным сияя светом, Ангели да поют Пречистыя Девы успение.

Сосуд подобаше избранный, пением Ти весь удивляемь, Девице, исходен, весь освящен Богови, всем богоприятен, и сей истинно являемый, Богородице Всепетая.

Песнь 6

Ирмос: *Божественное сие и всечестное совершающе празднество, Богомудрии, Богоматере, приидите, руками восплещим, от Нея рождшагося Бога славим.*

Из Тебе Жизнь возсия, ключи девства не рушивши; како убо пречистое и живоначальное Твое тело искушения смерти

бысть причастно?

Жизни бывши храм, жизнь присносущную улучила еси: смертию бо к животу преминула еси, Яже Жизнь рождши воипостасную.

Кондак, глас 2

В молитвах Неусыпающую Богородицу и в предстательствах непреложное упование гроб и умерщвление не удержаста: якоже бо Живота Матерь к животу престави во утробу Вселивыйся приснодевственную.

Икос

Огради моя помышления, Христе мой, ибо Стену мира воспети дерзаю, Чистую Матерь Твою, на столпе глагол укрепи мя и в тяжких мыслех заступи мя, Ты бо взывающим и просящим верою моления исполняеши. Ты мне убо даруй язык приносен и помысл непостыден: всякое бо даяние сияния от Тебе низпосылается, Светоподателю, во утробу вселивыйся приснодевственную.

Песнь 7

Ирмос: *Не послужиша твари Богомудрии, паче Создавшаго, но, огненное прещение мужески поправше, радовахуся, поюще: препетый отцев Господь и Бог, благословен еси.*

Юноши и девы, Девыя же и Богоматере память чтуще, старцы, и монаси, царие и судии, пойте: отец наших Господи и Боже, благословен еси.

Да вострубят трубою духовною горы Небесныя, да радуются холми, и да играют Божественнии апостоли: Царица к Сыну преставляется, с Ним царствующи.

Всесвященное преставление Божественныя Твоея и Нетленныя Матере премирныя Вышних сил совокупи чины, веселитися с сущими на земли, Тебе поющими: Боже, благословен еси.

Песнь 8

Ирмос: *Отроки благочестивыя в пещи Рождество Богородичо спасло есть, тогда убо образуемое, ныне же действуемое, вселенную всю воздвизает пети Тебе: Господа пойте, дела, и превозносите Его во вся веки.*

Память Твою, Чистая Дево, Начала же, и Власти, и Силы, Ангели, Архангели, Престоли, Господства, Херувими славят и страшнии Серафими; человеческий же род — поем и превозносим во вся веки.

Иже странно вселивыйся, Богородице, в чистое чрево Твое, воплощаемь, Сей, всесвященный дух Твой прием, у Себе упокои, яко должник Сын. Темже Тя поем, Дево, и превозносим во вся веки.

О, выше ума чудес Приснодевы же и Богоматере! Во гроб бо всельшися, показа рай. Емуже предстояще днесь, радующеся, поем: Господа пойте, дела, и превозносите Его во вся веки.

Песнь 9

Ирмос: *Всяк земнородный да взыграется, Духом просвещаемь, да торжествует же Безплотных умов естество, почитающее священное преставление Богоматере, и да вопиет: радуйся, Всеблаженная Богородице, Чистая Приснодево.*

Приидите в Сион, на Божественную и тучную Гору живаго Бога, возрадуемся, Богородицу зряще: к зело бо лучшей и Божественней сени, яко Матерь, Сию во Святая святых

Христос престави.

Приидите, вернии, ко гробу приступим Божия Матере и обымем, сердцы и устнами, очесы и лицем чисто прикасающеся и почерпающе исцелений независтныя дары от источника приснотекущаго.

Приими от нас песнь исходную, Мати живаго Бога, и светоносною Твоею и Божественною осени благодатию, воинству — победительная, христолюбным людем — мир, оставление — поющим и душам спасение подающи.

Светилен

Апостоли, от конец совокуплышеся зде, в Гефсиманийстей веси погребите тело Мое, и Ты, Сыне и Боже Мой, приими дух Мой. (Трижды)

АКАФИСТ УСПЕНИЮ ПРЕСВЯТОЙ БОГОРОДИЦЫ

Кондак 1

Избра́нной от всех родо́в Божией Матери и Цари́це, восходя́щей от земли́ к Небеси́, благогове́йная пе́ния о пречестне́м Твое́м Успе́нии прино́сим рабы́ Твои́, Богоро́дице. Ты же, я́ко и́мущая побе́ду над сме́ртию, от вся́ких нас смертоно́сных бед свободи́, да зове́м Ти: Ра́дуйся, Обра́дованная, во Успе́нии Твое́м нас не оставля́ющая.

Икос 1

А́нгел предста́тель по́слан бысть рещи́ Богоро́дице ко преми́рным Ея́ возше́ствие и приити́ предъявле́ние к Ней Сы́ну Ея́ и Бо́гу, све́тло о Ней блиста́яся и стоя́, зовы́й такова́я: Ра́дуйся, прера́дованная Ма́ти Царе́ва; Ра́дуйся, Небе́сная Цари́це, Ма́ти Бо́га и Го́спода Небесе́ и земли́. Ра́дуйся, предпочте́нная превели́чеством прише́ствия к Тебе́ Сы́на Твоего́ и Бо́га; Ра́дуйся, возвели́ченная извеще́нием Твоего́ к Сы́ну отше́ствия. Ра́дуйся,

от всех родо́в Бо́гом избра́нная; Ра́дуйся, свято́е вмести́лище Сло́ва Бо́жия. Ра́дуйся, проро́ческаго прорече́ния исполне́ние; Ра́дуйся, Апо́столом пречестны́й ве́нче. Ра́дуйся, свяити́телем украше́ние и свяще́нником добро́то; Ра́дуйся, прави́телем удобре́ние и держа́во. Ра́дуйся, Богому́дрых и́ноков возведе́ние к Го́рнему Ца́рствию; Ра́дуйся, отверза́ющая ра́йския две́ри христиа́нскому ро́ду, при́сно Тя блажа́щему. Ра́дуйся, Обра́дованная, во Успе́нии Твое́м нас не оставля́ющая.

Кондак 2

Ви́дяще Апо́столов лик, всеси́льным мановре́нием от коне́ц земли́ на о́блацех предста́вших ко Пречестно́му Твоему́, Пренепоро́чная, Успе́нию, священнонача́льницы: Дионы́сий — небе́сный таи́нник, Иерофе́й ди́вный и Тимофе́й с Боголе́пною че́стию свяще́нства поя́ху Бо́гу: Аллилу́иа.

Икос 2

Разу́мная вся тварь, старе́йшая чинонача́лия а́нгельская приидо́ша со свои́м Царе́м, И́же во Своя́ живонача́льнейшия ру́це ду́шу Ма́тере Своея́ прия́т; те́плый же ве́рою Петр со слеза́ми мно́гая к Ней изрече́, зовы́й: Ра́дуйся, ко преми́рным, Ма́ти Творца́ ми́ру, восходя́щая; Ра́дуйся, к пренебе́сным, простра́ннейшая небе́с, взе́млющаяся. Ра́дуйся, четвероча́стное стихи́й освяти́вшая Твои́м восхожде́нием; Ра́дуйся, Небе́сных возвесели́вшая Твои́м прехожде́нием. Ра́дуйся, во Иерусали́м Го́рний прекра́сный прия́тая; Ра́дуйся, в нерукотворе́нныя хра́мы прера́достно вше́дшая. Ра́дуйся, Херуви́мов и Серафи́мов Цари́це; Ра́дуйся, Арха́нгелов Влады́чице. Ра́дуйся, прибе́жище ве́рных и избавле́ние; Ра́дуйся, достоя́нию Твоему́ по́мощь и защи́щение. Ра́дуйся, о всем ми́ре христиа́нстем к Бо́гу Хода́таице; Ра́дуйся, благ вся́ческих Всеблага́я Пода́тельнице. Ра́дуйся, Обра́дованная, во Успе́нии Твое́м нас не оставля́ющая.

Кондак 3

Си́ла Вы́шняго восхи́ти от Инди́и Фому́, за не́кое изволе́ние Бо́жие не прилу́чшуся ему́ в пречестно́е успе́ние Богома́тере, и предпоста́ви живопри́е́мному Ея́ гро́бу, и́же, Престáвльшуюся прини́к ви́дети, уразуме́ вознесе́нную на Небеса́ с те́лом и, ве́ровав, о сем возопи́: Аллилу́иа.

Икос 3

Име́я в себе́ помышле́ние учени́к, я́ко Бо́жиим смотре́нием бе ему́ не обрести́ся ко провожде́нию Богома́тере с про́чими вку́пе, обра́дован быв о безсме́ртнем Ея́ Успе́нии, сия́ вопия́ше к Ней: Ра́дуйся, воспри́е́млемая от земли́ дла́ньма Сы́на Твоего́; Ра́дуйся, ко превы́шним возше́дшая наслажда́тися сла́вы Его́. Ра́дуйся, провожда́емая от всех чинонача́лий а́нгельских в Го́рняя; Ра́дуйся, подъе́млемая Херуви́мы в Небе́сная и Наднебе́сная. Ра́дуйся, в Небе́сных врате́х от старе́йших Сил веле-ле́пно пе́сньми возноси́мая; Ра́дуйся, от всех Небе́сных гра́ждан окружа́емая и блажи́мая. Ра́дуйся, Не́бо земно́е, к Го́рнему селе́нию возвы́шенное; Ра́дуйся, Престо́ле Госпо́день, от земли́ вознесе́нный в Ца́рствие Небе́сное. Ра́дуйся, пред-ста́тельство на́ше и кре́пкое заступле́ние; Ра́дуйся, гре́шником Спору́чнице во спасе́ние. Ра́дуйся, Христиа́ном Цари́це и по Бо́зе Наде́ждо Небе́снаго Ца́рствия; Ра́дуйся, Ма́ти Живота́ и по Го́споде нам упова́ние жи́зни ве́чныя. Ра́дуйся, Обра́дован-ная, во Успе́нии Твое́м нас не оставля́ющая.

Кондак 4

Бу́рю внутрь име́я Аффо́ний помышле́ний неве́рных и зря Богоно́сными Апо́столы Богома́тере Пречестно́е Те́ло всече́стне ко гро́бу несе́нное, ко опроверже́нию устреми́ся; внеза́пу же, егда́ со ослепле́нием о́чию ру́це его́ отъя́те ко одру́ прилепле́не ви́сясте, ве́рою Ма́терь Бо́жию испове́даше, вопия́ Бо́гу: Алли-лу́иа.

Икос 4

Слы́шавше таи́нницы и самови́дцы Сло́ва А́нгелов, пою́щих превы́шними пе́сньми при погребе́нии Богоприя́тнаго те́ла Бо́жия Ма́тере, и честь пода́ти хотя́ще Богоуго́дную, потща́шася согла́сно пе́ти, глаго́люще: Ра́дуйся, благове́стие прие́мшая о преше́ствии Твое́м в Го́рнее Ца́рствие; Ра́дуйся, от благовести́вшаго Гаврии́ла прие́мшая ра́достнаго рая́ вра́вие. Ра́дуйся, пречестно́е херуви́мское мно́жество просвети́вшая; Ра́дуйся, пресла́вное серафи́мское естество́ возра́довавшая. Ра́дуйся, от патриа́рхов прообразова́нная; Ра́дуйся, от проро́ков предвозвещённая. Ра́дуйся, злу́ю де́рзость Аффо́ниеву ско́ро отмсти́вшая; Ра́дуйся, исцеле́ние тому́жде пода́вшая. Ра́дуйся, обрати́вшая в ве́ру Аффо́ниево неве́рие; Ра́дуйся, ве́рное того́ прие́мшая испове́дание. Ра́дуйся, возводя́щая к Небеси́ любо́вь и ве́ру к Тебе́ иму́щих; Ра́дуйся, спаса́ющая ве́рою и́мя Твое́ призыва́ющих. Ра́дуйся, Обра́дованная, во Успе́нии Твое́м нас не оставля́ющая.

Кондак 5

Боготе́чныя зве́зды, Апо́столи святи́и, в поднебе́сней разсе́янии ра́ди Ева́нгелия, восхище́ни бы́ша на о́блацех, по широте́ возду́шней, ко погребе́нию Ма́тере Госпо́дни, Ю́же пе́ньми и пе́сньми провожда́юще, с Невеще́ственными взыва́ху: Аллилу́иа.

Икос 5

Ви́девше Богови́дцы своего́ Влады́ку, в ру́це Ма́тере Своея́ ду́шу прие́мша, и Го́спода Того́ разуме́вше, потща́шася священносло́вия пе́сньми благосло́вне воспе́ти Ю: Ра́дуйся, Цари́це, над все́ми Ца́рствующаго носи́вшая; Ра́дуйся, и Сама́ рука́ма Его́ Сыно́внима носи́мая. Ра́дуйся, ски́птре ца́рский в Христо́вой десни́це; Ра́дуйся, в руце́ Но́я ветвь голуби́цы. Ра́дуйся, же́зле Ааро́нов, прозя́бший нетле́ние; Ра́дуйся, кри́не неувядае-

мый, процве́тший безсме́ртие. Ра́дуйся, Богоотца́ Дави́да цевни́це Богодохнове́нная; Ра́дуйся, проро́чествия его́ возста́вшая сло́во, псалти́рю и гу́сли прекра́сныя. Ра́дуйся, одушевле́нный святы́ни Госпо́дни киво́те; Ра́дуйся, в поко́й Госпо́день воскре́сший наш животе́. Ра́дуйся, ски́ние, от Херуви́мов осеня́емая; Ра́дуйся, Свята́я святы́х, от Серафи́мов глаго́лемая. Ра́дуйся, Обра́дованная, во Успе́нии Твое́м нас не оставля́ющая.

Кондак 6

Пропове́дницы Богоно́снии Апо́столи, по отше́ствии ко преми́рным Бо́жия Ма́тере во о́бщем седе́нии обы́чныя трапе́зы бы́вше и предложе́ние ча́сти хле́ба во И́мя Госпо́дне вознося́ще, внеза́пу свы́ше Богоро́дицу Цари́цу, прише́дшую со светоно́сными А́нгелы, зря́ху и, мир тем от Сы́на и Бо́га пода́вшую слы́шавше, возгласи́ша о сем: Аллилу́иа.

Икос 6

Возсия́ нам Со́лнце пра́вды, Христо́с Бог от Твои́х пречи́стых ложе́сн, во́лею и благоразу́мием пропове́дания чрез Апо́столы мир просвети́ и Тя, Богома́терь, от ро́да и в род просла́ви. Те́мже и мы вси ублажа́ем Тя, вопию́ще Ти: Ра́дуйся, Присноблаже́нная от всех родо́в во ве́ки; Ра́дуйся, благоутро́бная и Ми́лостивая на челове́ки. Ра́дуйся, учени́ческому ли́ку обеща́ние испо́лнившая; Ра́дуйся, присеще́нием Твои́м от Сы́на Твоего́ и Бо́га мир тому́ пода́вшая. Ра́дуйся, всежела́тельное святы́х сла́дкое зре́ние; Ра́дуйся, преподо́бных матере́й и дев святы́х всевеселя́щее ра́дование. Ра́дуйся, преходя́щая ра́йское селе́ние пра́ведных; Ра́дуйся, посеща́ющая всех во сла́ве небе́сней су́щих. Ра́дуйся, нача́ло челове́ческаго спасе́ния; Ра́дуйся, исполне́ние всех благи́х жела́ния. Ра́дуйся, по Бо́зе, Царе́ ца́рствующих, Богоро́дице Цари́це; Ра́дуйся, по Го́споде госпо́дствующих, Влады́це на́шем, Госпоже́ и Влады́чице. Ра́дуйся, Обра́дованная, во Успе́нии Твое́м нас не оставля́ющая.

Кондак 7

Хотя́щих всех с ве́рою входи́ти в храм Твой святы́й, Богоро́дице, при́сно спаса́еши и сла́вящих Тя от вся́ких напа́стей и бед свобожда́еши; те́мже и благове́рным лю́дем, присноблажа́щим Тя, побе́ды на сопроти́вныя да́руй и вся ко спасе́нию проше́ния нам подавай, о сем моля́щимся Тебе́ и пою́щим Бо́гу: Аллилу́иа.

Икос 7

Но́вую показа́ тварь, я́вльс нам, всех Твори́ц Госпо́дь Тобо́ю, Богоро́дице. Ты же сро́дное промышле́ние о нас к Нему́ иму́щи, че́стне почита́ющих пречестно́е Твое́ Успе́ние, приими́ сицева́я Тебе́ вопию́щих: Ра́дуйся, Ма́ти Бо́гу, избра́нная от земны́х; Ра́дуйся, превы́шшая земны́х и Небе́сных. Ра́дуйся, Херуви́мов и Серафи́мов горе́ превозше́дшая; Ра́дуйся, лик учени́ческий о́блаком ко погребе́нию Ти до́ле совоку́плышая. Ра́дуйся, Фому́ по погребе́нии Твое́м си́лою Бо́жиею предпоста́вившая изря́днее; Ра́дуйся, чрез него́ уве́рившая Твое́ на Не́бо с пло́тию преселе́ние. Ра́дуйся, красото́ю всех добродете́лей украше́нная; Ра́дуйся, красне́йшему па́че сыно́в челове́ческих Сы́нови Своему́ сопричте́нная. Ра́дуйся, я́ко фи́никс, пло́тию воскре́сшею процве́тшая; Ра́дуйся, я́ко кедр в Лива́не небе́сном, умно́жившаяся. Ра́дуйся, дре́во живота́, насажде́нное посреде́ рая́ превы́шняго; Ра́дуйся, ковче́же мы́сленный возвы́шенный в Го́рняя от пото́па сме́ртнаго. Ра́дуйся, Обра́дованная, во Успе́нии Твое́м нас не оставля́ющая.

Кондак 8

Стра́нно в превы́шних ве́дуще Тя, Избра́нная, я́ко со́лнце, Влады́чице, внутрь пренебе́сных недомы́слимых краcóт и неизрече́нных добро́т, уми́льно к Сы́ну и Бо́гу, дла́ньма Его́ держи́му, возше́дшую и прера́достно прекло́ньшуюся живонача́льней Его́ десни́це, о сем непреста́нно вопие́м: Аллилу́иа.

Икос 8

Вся бы́вши горе́, к Небе́сным взя́та и, земны́х не оставля́ющи, Богома́ти, рука́ма Сыно́внима носи́ма, в незаходи́мая вни́де, во о́ный град всесветя́щий и прекра́сный, Иерусали́м вы́шний, Херуви́мы обстои́ма со все́ми Небе́сными си́лами, иде́же слы́шит пою́щих сия́: Ра́дуйся, Ея́же пресвята́я душа́ в вы́шнем все-све́тлом Сио́не вселя́ется; Ра́дуйся, Ея́же и нетле́нное те́ло та́можде с душе́ю ку́пно прославля́ется. Ра́дуйся, вше́дшая в престо́льный град Самаго́ Вседержи́теля; Ра́дуйся, возне́сшая-ся в прекра́сный рай Вы́шняго Насади́теля. Ра́дуйся, прене-се́нная во град, основа́нный от ка́меней всесветя́щих; Ра́дуйся, введе́нная во огра́ду, обстои́мую во́и сил превы́шних. Ра́дуйся, превы́шше Небе́с во благоле́пие Бо́жие взя́тая; Ра́дуйся, па́че всех невеще́ственных умо́в почте́нная. Ра́дуйся, принося́щая к Сы́ну Своему́ и Бо́гу моле́ние ве́рных; Ра́дуйся, и Сама́ непре-ста́нно у Престо́ла Сы́на Твоего́ и Бо́га моля́щаяся о всех. Ра́дуйся, Предста́тельнице к Бо́гу, мир спаса́ющая; Ра́дуйся, За-сту́пнице, ро́ду христиа́нскому от Бо́га дарова́нная. Ра́дуйся, Обра́дованная, во Успе́нии Твое́м нас не оставля́ющая.

Кондак 9

Вся́кое естество́ а́нгельское превозно́сит Тя, Богоро́дице, чело-ве́честии же ро́ди вси Ма́терь Тя Бо́жию сла́вим и почита́ем пречестно́е Твое́ Успе́ние, Цари́це: Тебе́ бо ра́ди земни́и Не-бе́сным совокупля́ются, согла́сно пою́ще Бо́гу: Аллилу́иа.

Икос 9

Ветии́йства Боговеща́нных проро́ческих рече́ний ны́не зрим о Тебе́ сбы́вшаяся, Богоро́дице, я́ко вои́стину Бо́га пло́тию роди-ла́ еси́ нам. Те́мже та́инству словесе́ Бо́жия ве́рующе, вопие́м: Ра́дуйся, зако́на и проро́ков глави́зно соверше́нная; Ра́дуйся, звездо́ Иа́ковля, Валаа́мом пророкова́нная. Ра́дуйся, одре́ Царя́ Вели́каго, веща́нный Соломо́ном; Ра́дуйся, руно́, орошо́нное

Иису́сом, образова́нное Гедео́ном. Ра́дуйся, Неопали́мая Купино́, законополо́жником предзри́мая; Ра́дуйся, горо́ свята́я, му́жем жела́ния усмотре́нная. Ра́дуйся, ле́ствице небе́сная, Ива́ковом предви́димая; Ра́дуйся, две́ре непроходи́мая, Иезекии́лем предзри́мая. Ра́дуйся, со́лнце селе́ния Христо́ва, псалмопе́вцем предъявле́нное; Ра́дуйся, та́инство, многообра́зне проро́ки пронаречённое. Ра́дуйся, проро́ческих глаго́л всех, предрече́нных о Тебе́, коне́ц прине́сшая; Ра́дуйся, Вы́шняго смотре́ния вся за спасе́ние ми́ра соверши́вшая. Ра́дуйся, Обра́дованная, во Успе́нии Твое́м нас не оставля́ющая.

Кондак 10

Спасти́ хотя́ мир, И́же всех Госпо́дь от земна́го Тя ро́да избра́ в Ма́терь Себе́ и, нас ра́ди быв челове́к, взы́де, отню́дуже сни́де, к Небеси́ от земли́, и Тебе́ с Собо́ю возведе́ ко пребыва́нию во сла́ве ве́чней и соца́рствованию с Собо́ю, конца́ не иму́щему, Те́мже, я́ко Бог, слы́шит от всех: Аллилу́иа.

Икос 10

Стена́ еси́ ве́рным, Богоро́дице Де́во, и заступле́ние всем, к Тебе́ прибега́ющим, и́бо Небесе́ и земли́ Творе́ц, от Тебе́ пло́тию проше́д, Пречи́стая, ду́хом и те́лом в Небе́сная Тя пресели́, ко ближа́йшему предста́тельству о всех, и́хже приглаша́ти научи́: Ра́дуйся, гра́де Царя́ Вели́каго верху́ горы́ Небе́сныя; Ра́дуйся, стено́ и покро́ве, не кры́ющийся от на́шего притека́ния. Ра́дуйся, ве́рным на враги́ посо́бствующая; Ра́дуйся, наше́ствия ага́рянская побежда́ющая. Ра́дуйся, ве́ры благочести́выя недви́жимое сохране́ние; Ра́дуйся, ерети́чествующих полко́в разоре́ние. Ра́дуйся, ра́дость и умире́ние ми́ру су́щая; Ра́дуйся, всегуби́тельнаго а́да попра́вшая. Ра́дуйся, во́инствующих на плоть целому́дрием изря́дное венча́ние; Ра́дуйся, му́ченических по́двигов всечестно́е прослав ле́ние. Ра́дуйся, преподо́бных трудо́м Ходата́ице блаже́ннаго упокое́ния; Ра́дуйся, и́ноком благоскорбя́щим Пода́тельнице ве́чнаго ра́дования. Ра́дуй-

ся, Обра́дованная, во Успе́нии Твое́м нас не оставля́ющая.

Кондак 11

Пе́ние вся́кое Богодухнове́нных пе́сней не довле́ет от нас ко похвале́ всечестна́го Успе́ния Твоего́, Всехва́льная Влады́чице, Цари́це Богоро́дице, но усе́рдно Тебе́ прино́сим, я́ко Матери Царя́ всех, смире́нное моле́ние на́ше, с Небе́сными чи́нми пою́ще Еди́ному досто́йно прославля́ющему Тя Бо́гу: Аллилу́иа.

Икос 11

Светоприе́мная свеща́ и́стиннаго Све́та су́щим нам на земли́ я́вльшися, ду́ши просвеща́еши и чту́щих Твое́ всечестно́е преставле́ние к ра́зуму Боже́ственному наставля́еши, да пое́м Ти сицева́я: Ра́дуйся, свеще́ неугаси́мая огня́ невеще́ственнаго; Ра́дуйся, заре́ незаходи́мая Све́та невече́рняго. Ра́дуйся, луно́, от Со́лнца пра́вды облиставаемая; Ра́дуйся, све́тлосте, во тьме светя́щая. Ра́дуйся, свети́льниче, на све́щнице превы́шнем поста́вленный; Ра́дуйся, исто́чниче жи́зни, из гро́ба во свет изведе́нный. Ра́дуйся, Ма́ти Све́та у́мнаго, благочести́вых ду́ши просвеща́ющаго; Ра́дуйся, Ма́ти всех Бо́га, озло́бленных ду́ши утеша́ющаго. Ра́дуйся, упова́ющим на Тя живота́ коне́ц непосты́дный да́рующая; Ра́дуйся, достоя́ние Бо́жиим и Свои́м рабо́м на Суде́ Сы́на Твоего́ одесну́ю Его́ устроя́ющая. Ра́дуйся, Преблаже́нная, я́ко Тобо́ю блаже́ни есмы и мы, и́же Помо́щницу Тя и́мамы; Ра́дуйся, Преблагослове́нная в род и род, я́ко Госпо́дь с Тобо́ю, и Тобо́ю с на́ми. Ра́дуйся, Обра́дованная, во Успе́нии Твое́м нас не оставля́ющая.

Кондак 12

Благода́ть высокопресто́льныя сла́вы, на небесе́х дарова́нную Богома́тери, почте́нной седе́нием одесну́ю Сы́на Ея́ и Бо́га ви́дяще го́рнии умы́, подъя́ша Ю Престо́ли и Си́лы, окружи́ша Нача́ла и Вла́сти, припадо́ша стра́шнии Херуви́ми, Серафи́ми и

Госпо́дства, со Архи́ангелы и А́нгелы вопию́ще: Аллилу́иа.

Икос 12

Пою́ще всечестно́е Твое́ Успе́ние, восхваля́ем вси ко пренебе́сным возсше́ствие Твое́, Цари́це Богома́ти. Ты же освяти́, просла́ви и спаси́ всех, любо́вию пою́щих Тебе́: Ра́дуйся, очи́стившая зе́млю пречи́стыми ног Твои́х стопа́ми; Ра́дуйся, освяти́вшая возду́х восхожде́нием Твои́м к Небеси́. Ра́дуйся, на Небе́сный круг возступи́вшая; Ра́дуйся, вся добро́ты неизре́ченныя зря́щая. Ра́дуйся, во сла́ве приседя́щая престо́лу Сы́на Твоего́ и Бо́га; Ра́дуйся, с Сы́ном и Бо́гом вечно ца́рствующая. Ра́дуйся, красото́ в десни́це Госпо́дней, украша́ющая блажа́щих Тя всех Небе́сных; Ра́дуйся, обра́дованная наде́янием на Тя всех земны́х. Ра́дуйся, облече́нная в со́лнце, сия́ющая благода́тию и сла́вою всей вселе́нней; Ра́дуйся, обеща́вшая сохраня́ти и спаса́ти призыва́ющих Тя всех в поднебе́сней. Ра́дуйся, от христиа́нских родо́в Ма́ти Бо́жия почита́емая и Богоро́дица имену́емая; Ра́дуйся, от восто́к со́лнца до за́пад пресла́вно и правосла́вно от всех благочести́вых сла́вимая. Ра́дуйся, Обра́дованная, во Успе́нии Твое́м нас не оставля́ющая.

Кондак 13

О Всепе́тая Ма́ти Безсме́ртнаго Царя́ Небесе́ и земли́, Христа́ Бо́га на́шего, живу́щая и по сме́рти, ны́нешняя приноше́ния о всечестно́м Твое́м Успе́нии от нас прие́мши, в жи́зни сей и в сме́ртнем успе́нии на́шем от вся́кия напа́сти, бед и му́ки изба́ви и Небе́снаго Ца́рствия нас, Цари́це, сподо́би, о Тебе́ вопию́щих: Аллилу́иа.

(Этот кондак читается трижды, зате́м икос 1 и кондак 1)

Моли́тва на Успе́ние Пресвятой Богоро́дицы

О Пресвята́я Богоро́дице Де́во, Влады́чице, вы́шшая А́нгел и Архи́ангел и всея́ тва́ри Честне́йшая, а́нгельское вели́кое удив-

ле́ние, проро́ческая высо́кая про́поведь, апо́стольская пресла́вная похвало́, святи́телей изря́дное украше́ние, му́чеников кре́пкое утвержде́ние, и́ноков спаси́тельное наставле́ние, по́стников неизнемога́ющее воздержа́ние, де́вствующих чистото́ и сла́во, матере́й ти́хое весе́лие, младе́нцев му́дросте и наказа́ние, вдови́ц и си́рых Корми́тельнице, наги́х одея́ние, боля́щих здра́вие, пле́нников избавле́ние, по мо́рю пла́вающих тишино́, обурева́емых небу́рное приста́нище, блужда́ющих нетру́дная Наста́внице, путеше́ствующих ле́гкое прохожде́ние, труждда́ющихся благо́е поко́ище, в беда́х су́щих ско́рая Заступнице, оби́димых Покро́ве и прибе́жище, ненаде́ющихся наде́яние, тре́бующих Помо́щнице, печа́льных при́сное утеше́ние, ненави́димых любо́вное смире́ние, гре́шников спасе́ние и к Бо́гу присвое́ние, правове́рных всех тве́рдое ограждение, непобеди́мое поможе́ние и заступле́ние! Тобо́ю нам, Влады́чице, Неви́димый ви́дим бысть, и Тебе́ мольбу́ прино́сим, Госпоже́, гре́шнии рабы́ Твои́: О Прему́дростивая и Пречу́дная Све́та у́мнаго Цари́це, ро́ждшая Царя́ Христа́, Бо́га на́шего, Живода́вца всех, от небе́сных сла́вимая и от земны́х хвали́мая, а́нгельский уме́, светоза́рная звездо́, святы́х Пресвяте́йшая, Влады́чице всех тва́рей, Боголе́пная Деви́це, Нескве́рная Неве́сто, пала́то Ду́ха Пресвята́го, о́гненный Престо́ле Неви́димаго Царя́, небе́сный кивоте́, носи́ло Сло́ва Бо́жия, огнеобра́зная колесни́це, поко́ище Жива́го Бо́га, неизрече́нное составле́ние пло́ти Христо́вы, гнездо́ Орла́ Небе́снаго, Го́рлице Богогла́сная, Голуби́це кро́ткая, ти́хая и незло́бивая, Ма́ти чадолюби́вая, ми́лостей бе́здно, развергающая ту́чу гнева Бо́жия, неизмери́мая глубино́, неизрече́нная та́йно, несве́домое чу́до, нерукотворе́нная Це́ркве Еди́наго Царя́ всех век, благоуха́нное кади́ло, честна́я багряни́це, Боготка́нная порфи́ро, душе́вный раю́, живоно́снаго са́да о́трасле, цвете́ прекра́сный, процве́тший нам небе́сное весе́лие, гро́зде спасе́ния на́шего, ча́ше Царя́ Небе́снаго, в нейже растворися́ от Ду́ха Свята́го вино́ неисчерпа́емыя благода́ти, Ходата́ице зако́на, зача́ло и́стинныя ве́ры Христо́вы непоколе-

би́мый сто́лпе, мечу́ я́рости Бо́жия на богопроти́вных, бесо́в устраше́ние, во бра́нех побежде́ние, христиа́н всех нело́жная Храни́тельнице и ми́ра всего́ изве́стное спасе́ние! О Всеми́лостивая Госпоже́, Де́во Влады́чице, Богоро́дице, услы́ши нас, моля́щихся Тебе́, и яви́ ми́лость Твою́ на лю́дех Твои́х, моли́ Сы́на Своего́ избавитися нам от вся́каго зла и сохрани́ оби́тель на́шу и вся́ку оби́тель, и град, и страну́ ве́рных, и лю́ди, благоче́стно прибега́ющия и призыва́ющия и́мя Твое́ свято́е, от вся́кия напа́сти, губи́тельства, гла́да, тру́са, пото́па, огня́, меча́, наше́ствия иноплеме́нников и междоусо́бныя бра́ни, от вся́кия боле́зни и вся́каго обстоя́ния, да ни ра́нами, ни прещ е́нием, ни мо́ром, ни вся́ким пра́ведным гне́вом Бо́жиим ума́лятся рабы́ Твои́. Но соблюда́й и спаса́й ми́лостию Свое́ю, Госпоже́, за ны моля́щися, и поле́зное благорастворе́ние воздуха во вре́мени пло́днаго приноше́ния нам да́руй. Облегчи́, возста́ви и поми́луй, Преми́лостивая Влады́чице, Богоро́дице препе́тая, во вся́кой беде́ и нужде́ су́щия. Помяни́ рабы́ Твоя́ и не пре́зри слез и воздыха́ния на́шего, и обнови́ нас бла́гостию Своея́ ми́лости, да со благодаре́нием утеша́емся, обре́тше Тя Помо́щницу. Умилосе́рдися, Госпоже́ Пречи́стая, на немощны́я лю́ди Твоя́, Наде́ждо на́ша. Разсе́янныя собери́, заблу́дшия на путь пра́вый наста́ви, отпа́дшия от благочести́выя оте́ческия ве́ры па́ки возврати́, ста́рость поддержи́, ю́ныя вразуми́, младе́нцы воспита́й и просла́ви сла́вящия Тя, изря́днее же — Це́рковь Сы́на Твоего́ соблюди́ и сохрани́ в долготу́ дний. О Ми́лостивая и Преми́лостивая Цари́це Небесе́ и земли́, Богоро́дице Присноде́во! Ходата́йством Твои́м поми́луй страну́ на́шу и во́инство ея́ и вся православа́вныя христиа́ны, сохраня́ющи их под кро́вом ми́лости Твоея́, ри́зою Твое́ю честно́ю защити́ и моли́ из Тебе́ воплощшагося без се́мене Христа́, Бо́га на́шего, да препоя́шет ны свы́ше си́лою на вся ви́димыя и неви́димыя враги́ на́ша. Спаси́ же и поми́луй, Госпоже́, Вели́каго Господи́на и Отца́ на́шего *(имя)*, Святе́йшего Патриа́рха Моско́вского и всея́ Руси́, преосвяще́нныя митрополи́ты, архиепи́скопы и епи́скопы православа́вныя, иере́и

же и диа́коны и весь при́чет церко́вный, и весь мона́шеский чин, и вся правове́рныя лю́ди, поклоня́ющияся и моля́щияся пред честно́ю Твое́ю ико́ною. При́зри на всех нас призре́нием ми́лостивнаго Твоего́ заступле́ния, воздви́гни нас из глубины́ грехо́вныя и просвети́ о́чи серде́чныя ко зре́нию спасе́ния, ми́лостива нам бу́ди зде и на Стра́шнем Суде́ Сы́на Твоего́ о нас умоли́, престо́вльшияся во благоче́стии от жития́ сего́ рабы́ Твоя́ в ве́чней жи́зни со А́нгелы и Арха́нгелы и со все́ми святы́ми причти́, да одесну́ю Сы́на Твоего́ Бо́га предста́нут, и моли́твою Твое́ю сподо́би вся правосла́вныя христиа́ны со Христо́м жи́ти и ра́дости а́нгельския в Небе́сных селе́ниих наслажда́тися. Ты бо еси́, Госпоже́, сла́ва Небе́сных и упова́ние земны́х, Ты на́ша Наде́жда и Засту́пница всех притека́ющих к Тебе́ и Твоея́ святы́я по́мощи прося́щих. Ты Моле́бница на́ша те́плая к Сы́ну Твоему́ и Бо́гу на́шему. Твоя́ Ма́терняя моли́тва мно́го мо́жет на умоле́ние Влады́ки, и Твои́м предста́тельством ко Престо́лу благода́ти Пресвяты́х и Животворя́щих Его́ Та́ин приступа́ти дерза́ем, а́ще и недосто́йнии. Те́мже всечестны́й о́браз Твой и руко́ю Твое́ю держи́маго Вседержи́теля ви́дяще на иконе, ра́дуемся, гре́шнии, со умиле́нием припа́дающе, и любо́вию сей целу́ем, ча́юще, Госпоже́, Твои́ми святы́ми Богоприя́тными моли́твами дойти́ Небе́сныя безконе́чныя жи́зни и непосты́дно ста́ти в день су́дный одесну́ю Сы́на Твоего́ и Бо́га на́шего, сла́вяще Его́ ку́пно со Безнача́льным Отце́м и Пресвятым, Благи́м, Животворя́щим и Единосу́щным Ду́хом, во ве́ки веко́в. Ами́нь.

buditeli.info © 2017